Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ, …ДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНУУДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

…оной … гарана | № 101 (16624) | 1984 оной апрелиин 30, понедельник | Сэн 3 мүнгэн.

…ЧЕРНЕНКО Х. ФЛОРАКИСТАЙ УУЛЗАБА

…-гай Гене-… СССР-эй … Президиу-… К. У. Чер-… Коммунис … Генеральна … Флоракистай … КПСС-эй

… Полит-… кандидат, … секретарь … КПСС-эй … — КПСС-эй … секрета-… А. М. Алек-… ЦК-гай … наһагые дааг-… В. В. … ЦК-гай … Д. Сар-… гэшүүн … үнэн … байдалда … хабаа-

… ябуулгадажа … түгэс со-… наржуу-… эб найрам-… ласхоорондын … һуларуулха, … аюулгүй бай-… талаар … КПСС-эй … съездын, … удаадахи … шиидхэбэри-… дээрэнь бэе-… совет комму-… байһан … нүхэр К. У. … Флоракиста мэ-

… оршом соо-… аюулта … шахуу; ша-… һула-… хоо-… амга-… оршол-… нии-… дулды-… хоорондо … алиндань … харилсаа … һуури тог-… КПСС өөһэд-… бүхы юу-… нүхэр К. У. …

…империализмын … бэе-… хархис поли-… уласхоо-… улам орёо … болоно. Ээзэр-… империалис бү-… булюу хү-… өөһэдынгөө … бусад оро-… ахые эр-…

…таран эзэм-… хархис … мэдээ-… нимэрхүү … ра-… замбуули-… баазада түрүүшынхеэ түшэглэжэ байна. Тиигэжэ эдэ эрмэлзэлгэ хүсэлэнгүүдынь гансал арадуудай эрхэ сүлөөдэ бэшэ, харин тэдэнэй амидаралда түрүүшынхеэ ехэ аюул тохёолдуулжа байна бшуу.

Ядерна дайе зайсуулан сараха арга олгоһон тодорхой, ашаг үрэ ехэтэй хэмжээнүүдые бэелүүлхые туйлаха гээшэ мүнөө тон шухала удха шанартай гэжэ К. У. Черненко тэмдэглээ. Советскэ Союзай һүүлэй үедэ оруулһан бүхы дурадхалнууд, тэрэ тоодо ядерна буу зэбсэгтэй бүхы гүрэнүүдэй ядерна зэбсэг хэрэглэлгэһээ түрүүлэн арсаха, ядерна зэбсэг хэрэгсэлнүүдые тэрэ хэмдэнь үлөөхэ, замбуулинай дайдада буу зэбсэгүүдые бүтээн гаргалгые зайсуулан сараха тухай дурадхалнууд энэ талаар лэ шэглүүлэгдэнхэй байна.

Манай һанахада, бүхы оронууд — ехэшье, багашье, дундууршье — дайнда бэлдэлгэдэ эсэргүү, эб найрамдалай ба арадуудай аюулгүй байдалай түлөө тэмсэлдэ шухала үүргэ дүүргэжэ шадаха байна, дүүргэхэшье ёһотой. Мүнөөнэй оршон байдалда уласхоорондын үйлэ хэрэгүүдтэ орон бүхэнэй дүүргэдэг үүргэ тэрэнэй хараа бодолоор тодорхойлогдохо байна. Хэрбээ эб найрамдалта, үнэн сэхэ, нюуса бэшэ хараа бодол баримталан бэелүүлээд байгаа һаань, тус ороной үүргын, нэрэ хүндын дээшэлхэ байһаниинь элитэ. Ээзэрхэг түримхэй ябуулгануудые дэмжэлгын, буу зэбсэгүүдые бүтээн гаргалгые үргэдхэлгын, бүхы дэлхэйе дайнай аюулда оруулхые эрмэлзэжэ байһан хүсэнүүдые дэмжэлгын хараа шэглэл али бүхы гүрэнэй, үнгэрхэдөө эгээл томо, нүлөө ехэтэй гүрэнэй үүргэ болон нэрэ хүндэдэ хохидол ушаруулна.

Социализмые али бүхы талаарнь хүгжөөхэ талаар КПСС-эй бэелүүлжэ байһан ажал ябуулгые, Советскэ Союзай туйлалтануудые, мүн эб найрамдалай ба интернациональна һаналаа нэгэдэлгын залан сэхэ политика КПСС-эй бэелүүлжэ байһые нүхэр Х. Флоракис үндэрөөр сэгнэбэ. Капиталис дэлхэйн гүнзэгы ехээр доройтон унажа байхада, хүгжэлтэ түгэс социалис общественные парижуулан һайжаруулгада СССР-эй туйлаһан амжалтанууд, Советскэ Союзай эб найрамдалта гадаадын политика хархис ба дайнай хүсэнүүдтэ эсэргүү тэмсэлдэ, национальна болон социальна сүлөөрэлгын түлөө тэмсэлдэ дэлхэйн ажалшадые, арадуудые зоригжуулна гэжэ КПГ тоолоно.

Орон доторoo демократическа шухала хубилалтануудые хэхын түлөө грек арадай үсэд нэтэрүү тэмсэл — дайн дажарта эсэргүү хүсэтэ хүдэлөөнтэй нягта холбоотой тэмсэл тухай Грециин Компартиин түлөөлэгшэ хэлэбэ. Американ ядерна буу зэбсэгүүдые оронһоо дары түргөөр гаргуулхын, газар дайда дээрэхи США-гай сэрэгэй баазануудые усадхахын түлөө, НАТО болон ЕЭС-һээ Грециие гаргуулхын түлөө, Балканиие — ядерна буу зэбсэггүй зоно, харин Дундада далайе амгалан тайбан харилсаанай далай болгохын түлөө энэ хүдэлөөн тэмсэнэ.

Дүтын Зүүн зүгтэ Вашингтоной бэелүүлжэ байдаг булимтархы ябуулгануудые, бэеэ дааһан байдалтай гүрэнүүдэй ба арадуудай хэрэгүүдтэ американ империализмын һэнгэр убайгүйгөөр хамааралсалгые, тэдэнэртэ зүрюугээр сэрэгэй хүсэ хэрэглэлгые хоёр тала эрид буруушааба. Американ-израилиин ээзэрхэг түримхэй ябуулгада эсэргүүсэжэ байһан Сириин, Ливанай национально-патриотическа хүсэнүүдэй залан сэхэ хараа бодолые дэмжэжэ байһанаа элирхэйлэн мэдүүлээд, империализмда эсэргүү араб хүсэнүүдэй, тэрэ тоодо палестинын эсэргүүсэлтын хүдэлөөнэй нэгэдэл тэдэнэй тэмсэлэй амжалтын шухала эрхэ нүхэсэл байгаа, мүнөөшье байһаар.

Турциин сэрэгүүдэй булимтаран эзэмдэһэн Кипрэй хойто хубида «бэеэ дааһан байдалтай гүрэн» гэдэгые Турциин — Кипрэй хүтэлбэрилэгшэдэй соносхоһонтойнь дашарамдуулан, энэ сепаратис ябуулга хадаа дэлхэйн элдэб районуудта хёмороо зүришэлдөөнүүдые үүдхэжэ байдаг США түрүүтэй империалис хүсэнүүдэй ябуулгануудай хойшолон болоно, энэнь ООН-ой Генеральна Ассамблейн ба Аюулгүйн Соведэй нэгэнтэ бэшэ абаһан шиидхэбэринүүдтэ зүрюу харша байна. Кипрэй асуудалые үнэн зүбөөр политическэ аргаар гуримшуулгын үндэһэ һуурие таһалдалда оруулна. Арад зонойнь хүсэл эрмэлзэлэй үндэһөөр Кипр бэеэ дааһан, дулдыданги бэшэ байдалтай, бүри бүтэн газар дайдатай, ямаршье сэрэгүүдэй байрлуулагдадаггүй, бүлэглэлнүүдтэ хабаадахагүй гэһэн политика бэелүүлдэг гүрэн байха ёһотой.

Уласхоорондын эрхын, бодото байдалай үндэһэ һуури дээрэ хоёр арадай национальна аша туһые хараада абажа, Грециин ба Турциин хоорондохи арсалдаата асуудалнуудые эбэй ёһоор гуримшуулан шиидхэхэ хараа бодолтой байһанаа КПСС-эй болон КПГ-гэй түлөөлэгшэд баталба. Эгейскэ далайн эб найрамдалай ба суднануудай һаалтагүйгөөр тамаралгын далай болохынь тула тус районой арадуудай, бүгэдэ ниитын эб найрамдалай аша туһа эринэ гэжэ тэдэнэр тоолоно.

Дэлхэйн коммунис хүдэлөөнэй зэргэнүүдэй жагсаалые бэхижүүлгэдэ тэрэнэй нэрэ хүндые, үүргэ нүлөөе саашадань дээшэлүүлгэдэ али болохоор туһалха гээшэ манай уялга болоно гэжэ Советскэ Союзай, Грециин коммунистнууд тоолоно. Бүхы дэлхэй дээрэ ядерна дайнай аюулай һүжэрэн дэбэржэ байхада, коммунистнууд дарлалта мүлжэлгые зайсуулан сарахын түлөө, хүгжэлтэ дэбжэлтые хангахын түлөө, хүнэй ажаябаха эрхые хангахын түлөө ходоодоо эдэбхитэйгээр тэмсэдэг юм. Марксизм-ленинизмдэ үнэн сэхэ байлга, тэрэнэй гол ёһонуудые хамгаалга — тэдэнэй урда табигдаһан зорилгонуудые коммунис хүдэлөөнэй бэелүүлгэдэ туйлаһан амжалтынь шухала нүхэсэл болоно.

Грециин Коммунис партитай — коммунис, бүхы революционно хүдэлөөндэ ехэ нэрэ хүндэтэй болоһон партитай, патриодууд болон интернационалистнуудай партитай, эб найрамдалай, демократиин ба социальна дэбжэлтын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэдэг партитай совет коммунистнуудай хэлбэришэгүй һанал нэгэтэй байһыень нүхэр К. У. Черненко дахинаа баталба.

Марксизм-ленинизмын ба пролетарска интернационализмын гол ёһонуудай үндэһөөр тэдэнэй хоорондо тогтоогдоһон аха дүү ёһоной харилсаае саашадань хүгжөөхые, совет болон грек арадуудай хани барисаа бэхижүүлхые, Грециин ба Советскэ Союзай али алиндань ашатай туһатай харилсаае, тэрэ тоодо дайнай аюулые зайсуулан сараха, Европодо, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхижүүлхэ хэрэг үргэнөөр хүгжөөхые хоёр партиин оролдожо байһыень нүхэд К. У. Черненко, Х. Флоракис баталһан байха юм.

(ТАСС).

![Республикымнай ажалай үдэр]

РЕСПУБЛИКЫМНАЙ ажалай үдэр

ҺАЙН СЭГНЭЛТЭ АБАБА

Энэ жэлэй хабарай тарилгын хүдэлмэриие богони болзорто һайн шанартайгаар үнгэргэхын тула социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлһэн Улаан-Үдын районой «Пригородный» совхозой механизаторнууд долоон сеялкэ, хартаабха һуулгаха хоёр машина, 9 культиватор, уһа сасаха 16 түхеэрэлгэ, бүлүүр 11 станци, минеральна үтэгжүүлгэ оруулха хоёр машина заһабарилжа хадагаламжада табинхай. Тиихэдэ эндэ үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ техникэ урапшатайгаар заһабарилагдана. Һүүлэй мэдээгээр сабшагдаһан үбһэ тюк болгон багсалжа уяха 2 пресс-подборщик, ногоо сабшажа хэршэхэ 3 косилка, тракторай 8 тармуур бэлдэгдээ. Эдэ үдэрнүүдтэ механизаторнууд болон слесарь-заһабарилагшад силосэй ургамалнуудые хуряаха 4, хартаабха малтаха 2 комбайн, үбһэ бухаллажа суглуулха 2 машина түгэс бэлэн болгохонь.

Ажахын МТМ-гэй хашаа соо хүндэ 52 трактор хэзээдэшье хүдэлгэгдэхөөр бэлэн болгогдонхой, хадагаламжада табигданхай. Һаяхан совхоздо эмхидхэгдэһэн тусхай комиссиин гэшүүд шалгалта үнгэргэхэдөө хабарай тарилгада хабаадуулагдаха машина, техникэ бүхыдөө эрхим шанартайгаар түгэс заһабарилагданхай гэһэн сэгнэлтэ үгэһэн байна.

В. ДОРЖИЕВ.

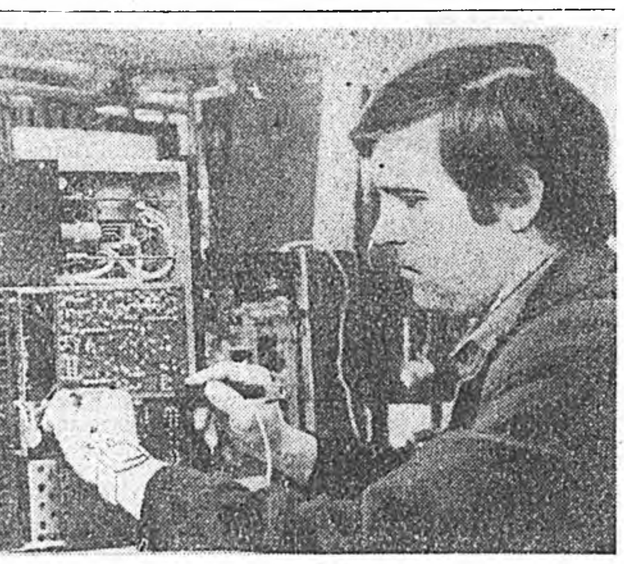
ТАРИЛГАДАА БЭЛЭН

Прибайкалиин районой «Зырянский» совхозой механизаторнууд хабарай тарилгада машина, техникэеэ хүсэд бэлдэнхэй. Энэ жэлэй тарилгада 33 трактор, тэрэ тоодо хүсэ ехэтэй К-700, Т-150 түхэлэй табан трактор хүдэлгэгдэхэ юм. Тараан ажалай бригадануудай хүтэлбэрилэгшэдоор дүршэлтэй механизаторнууд томилогдонхой. Үнгэрһэн үбэл механизаторнуудай һуралсалда анхарал ехээр хандуулагдаа. Совхозой ахамад инженер М. А. Спиридоновой хүтэлбэрилһэн һургуулида 20 залуу хүбүүд һуралсажа, трактористын үнэмшэлгэтэй болоо. Нёдондо арбадахи класс дүүргэһэн Сергей Шангин, Николай Тиханкин, Владимир Малыгин, Дмитрий Тарасов болон бусад энэ хабар түрүүшынхеэ «түмэр хүлэгые» жолоодохонь. Эдэнэр дүршэлтэй механизаторнууд Л. П. Петров, А. А. Седунов, И. А. Тарасов, Е. А. Воротников, П. Л. Рудаев гэгшэдэй хүтэлбэри доро ажаллаха юм.

Хамта дээрээ совхоздо гурба мянга гаран гектар газарта тарилга хэгдэхэ. Энээниие богони болзорто үнгэргэхөөр бүхы хэмжээнүүд хараалагданхай. Мүнөө үедэ полевой станууд түхеэрэгдэнэ.

Ингэжэ совхозой тараан ажалай хүдэлмэрилэгшэд үндэр ургасын үндэһэ һайнаар табиха зорилготой.

П. ХАЛТАНОВ,
хүдөө бэшэгшэ.

«Буряттелерадиобыттехника» нэгэдэлдэ телерадиомеханик Алексей Копылов эрхимээр ажалладаг юм. Майн һайндэрэй урда ажалай вахтада жагсаһан залуу мастер нүхэдэйнгөө дунда шалгаржа, түрүүшүүлэй зэргэдэ жагсаха эрхэеэ дахинаа батална.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: А. Копылов.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ТҮРҮҮШҮҮЛ ТОДОРБО

Республикын промышленностиин, барилгын, транспортын, хэлхеэ холбооной, худалдаа наймаанай ба ажалшадай ажаһуудалые хангалгын предприятинуудай хоорондын социалис мүрысөөнэй 1984 оной нэгэдэхи кварталай дүнгүүдые хаража үзөөд, КПСС-эй обкомой бюро, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Совет, облсовпроф болон ВЛКСМ-эй обком иимэ коллективүүдые түрүү һууринда гараһанда тооложо, дамжуулгын Улаан тугуудые тэдэндэ барюулха гэжэ тогтообо.

«Электромашина» завод. Хэлсээтэ уялгаяа дүүргэхэтэй хамта продукци худалдалгын түсэбые 100 процент, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэб 108,9 процент, арадай үргэн хэрэглэмжын эд бараа гаргаха түсэб 110,2 процент, сэбэр олзо оруулха түсэб 121,1 процент дүүргэһэн байна.

«Бурятэнерго» управлениин Улаан-Үдын дулаанай сеть. Дулаанай элшын гарзалалгые нёдондо жэлэйхиһээ 4,93 процентээр хороожо, оньһон түхеэрэлгэнүүдээ һайнаар хүдэлгэн, дулаа хэрэглэгшэдые таһалгаряагүйгөөр хангаһан байха юм.

Гусиноозёрская шахта. Продукци худалдаха түсэб 138,8 процент, шулуун нүүрһэ олзоборилхо түсэб 114,7 процент, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэб 110,4 процент дүүргэжэ, хэлсээтэ уялгаяа сүм бэелүүлэн, товарна продукциин өөрын үнэ сэнгые 2 процентээр доошолуулаа.

Сэлэнгын геолого-бэдэрэлгын экспедици. Геологическа даабари болон түсэбтэ дүнгүүдээ 127,5 процент хүрэтэр эрхим шанартайгаар дүүргэһэн, ажалай бүтээсэ 110,9 процентдэ хүргэһэн байна.

Зүүн Сибириин түмэр замай Улаан-Үдын энергоучасток. Локомотивууд болон вагонуудые таһалгаряагүйгөөр хүдэлгэжэ, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэб 101,5 процент бэелүүлһэн, продукциин өөрынь үнэ сэнгые 1,1 процентээр доошолуулһан байха юм.

Тимлюйн цементын завод. Продукци худалдаха түсэб 102,1 процент, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэб 102,4 процент, сэбэр олзо оруулха түсэб 109,5 процент, хэлсээтэ уялгаараа захилшадые хангаха түсэб 100 процент дүүргээ.

Сэлэнгын целлюлозно-картоной комбинат. Продукци худалдалгын түсэб 101,4 процент, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэб 106,8 процент дүүргэжэ, товарна продукциин өөрынь үнэ сэнгые 2 процентээр хямдаруулба.

С. М. Кировэй нэрэмжэтэ түмэр хэрэгсэлнүүдэй завод. Продукци худалдаха түсэб 104,9, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэб 100,5 процент дүүргэжэ, хэлсээтэ уялгаараа захилшадые хангаха түсэбөө гүйсэд бэелүүлһэн байна.

Улаан-Үдын хилээмэнэй комбинат. Продукци худалдаха түсэбөө 101,7 процент, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэбөө 101,5 процент, сэбэр олзо оруулха түсэбөө 101,9 процент бэелүүлжэ, хэлсээтэ уялгаараа захилшадые хангаха түсэбөө гүйсэд дүүргээ.

«Бурятцелинстрой» трестын нүүдэл оньһожоруулагдамал 173-дахи колонно. Генеральна подрядаар барилга хэхэ түсэб 106,4 процент, өөрын хүсөөр барилга хэхэ түсэб 112,7 процент, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэб 119,1 процент бэелүүлһэн байна.

«Востоксибэлектромонтаж» трестын Буряадай хабсаралгын управлени. Барилга-хабсаралгын хүдэлмэриин түсэбые 104 процент, ажалай бүтээсэе дээшэлүүлхэ түсэб 101 процент, сэбэр олзо оруулха түсэб 111 процент дүүргэбэ.

«Нижнеангарсктрансстрой» трестын барилга-хабсаралгын 581-дэхи поезд. Подрядна хүдэлмэриин түсэб 116,4 процент, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэб 110 процент бэелүүлбэ.

«Бурятколхозпроект» институт. Проектно-бэдэрэлгын хүдэлмэриие өөрын хүсөөр ябуулха түсэб 100 процент, тематическа түсэбөө 100 процент, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэб 102,4 процент, сэбэр олзо оруулха түсэб 102 процент дүүргэһэн байна.

Каменскын автотранспортна предприяти. Арадай ажахын ашаа зөөхэ түсэбөө 119,1 процент, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэб 101,8 процент, сэбэр олзо оруулха түсэбөө 128,7 процент дүүргэбэ.

Госкомсельхозтехникын үйлэдбэриин-техническэ хангалгын талаар Оронгын отделени. Продукци худалдаха түсэб 100,7 процент, техникэ бэлэдхэлгын түсэб 100 процент, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэб 104,1 процент бэелүүлээ.

Кабанскын лесхоз. Хэлсээтэ уялгаараа захилшадые хангаха түсэбөө 101,2 процент, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэб 100 процент, сэбэр олзо оруулха түсэб 100 процент, модоной үрэһэ суглуулха түсэб 113,7 процент, ой модо харууһалха талаар ябуулагдадаг хүдэлмэриин түсэб 101,3 процент дүүргэбэ.

Хориин хэлхеэ холбооной ашаглалгын-техническэ узел. Продукциин хэмжээнэй түсэбые 100,7 процент, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэб 101 процент дүүргэжэ, хэлхеэ холбооной түхеэрэлгэнүүдые һайнаар хүдэлгөө.

Республикын үйлэдбэриин «Бурятводоканал» нэгэдэл. Уһаар хангалгын түсэбые 111,5 процент, хэрэглэгдэһэн уһа сэбэрлэлгын түсэбые 102,4 процент, сэбэр олзо оруулха түсэб 100,1 процент дүүргэбэ.

«Буряттелерадиобыттехника» нэгэдэл. Ажаһуудалай хангалгын түсэбые 108,9 процент, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэб 106,3 процент, сэбэр олзо оруулха түсэб 200 процент дүүргэһэн байна.

СССР-эй ой модоной модо болбосоруулгын ба целлюлозно-саарһанай промышленностиин министерствын Буряадай УРС. Худалдаа наймаанай эрьесын түсэбые 102,7 процент, өөрын продукци гаргаха түсэб 101,3 процент, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэб 102,4 процент, сэбэр олзо оруулха түсэб 120 процент дүүргээ.

…АБАН ЖЭЛЭЙ АЖАЛАЙ АЛХАМУУД

…ностиин хүдэл-… продукци худал-… бүтээсэ дээшэ-… зүйлэй олонхи … үйлэд-… нэгэдэхи квар-… дүүргээ. … республиканууд, … министерствэ-… худалдаха … гээд СССР-… ленностиин 1984 … кварталай гү-… дүүргэлгын … СССР-эй Цент-… тическэ управ-… дотор хэлэг-… энэ үеын-… промышлеч-… ниитэ хэмжээ-… 4,9 процентдэ … түсэбөөр 3,4 … ондо, ажалай … процентээр ургаа, … уялганууд … Ажалай бүтээсэ … ашаар үйлэд-… 96 процент … промышлен-… министер-… ажалай бүтээсэ … хүлһэндэ ор-… ургаа. Про-… үнэ сэнгые … материал ба-… даабаринууд … олзо нэмэбэ. … ажахын ажал … үйлэдбэриин нэгэ-… (предприятинуу-… үргэдхэхэ, … ССР-эй Хүндэ ба транспортна машина бүтээлгын, Электротехническэ промышленностиин, Эдеэ хоолой промышленностиин, Белоруссиин ССР-эй Хүнгэн промышленностиин, Литвагай ССР-эй Нютагай промышленностиин министерствэнүүдтэ хүдэлмэриин үрэ дүнгүүдэй түлөө тэдэнэй харюусалгые дээшэлүүлхэ талаар экономическа туршалга 1984 оной январиин 1-һээ үнгэргэгдэжэ эхилһэн байна.

Эдэ министерствэнүүдэй олонхи нэгэдэлнүүд, предприятинууд продукцяар хангаха талаар абаһан договорой уялгануудаа бүхы промышленностьда орходоо үлүү һайнаар дүүргэбэ. Украинын ССР-эй Эдеэ хоолой промышленностиин министерствын, Белоруссиин ССР-эй Хүнгэн промышленностиин министерствын ба Литвагай ССР-эй Нютагай промышленностиин министерствын нэгэдэлнүүд, предприятинууд продукци эльгээхэ уялгануудаа сүм дүүргээ.

Гол зүйлэй продукци үйлэдбэрилгэ иимэ болоо гэбэл:

Электрын элшэ хүсэн — 407 миллиард киловатт-час; нефть (газай конденсадые оруулалсан) — 153 миллион тонно; газ — 146 миллиард кубометр; нүүрһэн — 186 миллион тонно; булад — 39,0 миллион тонно; хабтайлгамал хара металлнууд (бэлэн болгогдоһониинь) — 27,2 миллион тонно; булад хоолой соргонууд — 4,7 миллион тонно; түмэрэй руда — 60,7 миллион тонно; ургамалнуудые хамгаалха химическэ хэрэгсэлнүүд (условно единицээр) — 153 мянган тонно; синтетическэ дабирхай болон пластмассанууд — 1,3 миллион тонно; химическэ утаһан — 359 мянган тонно; металл отолдог станогууд — 594 миллион түхэригэй, тэрэ тоодо тоото программаяа жолоодолготой — 175 миллион түхэригэй.

Үйлэдбэрилэгдөө гэбэл иимэ: программна жолоодолготой автомат манипуляторнууд (промышленна рободууд) — 3,1 мянган хэһэг, автомат приборнууд, хэрэгсэлнүүд ба тэдэнэй запасной частьнууд — 1122 миллион түхэригэй: тоолон тодорхойлолгын техникын хэрэгсэлнүүд ба тэдэнэй запасной частьнууд — 854 миллион түхэригэй; нефтеаппаратуранууд — 55,9 миллион түхэригэй, химическэ түхеэрэлгэнүүд ба тэдэнэй запасной частьнууд — 217 миллион түхэригэй; ашаанай магистральна вагонууд — 15,3 мянган; хүдөө ажахын машинанууд — 896 миллион түхэригэй; мал ажалай ба тэжээл үйлэдбэрилгын машинанууд, түхеэрэлгэнүүд — 630 миллион түхэригэй; ороохо хуряадаг комбайнууд — 30,7 мянган; хлопок хуряалгын машинанууд — 2,7 мянган; экскаваторууд — 10,7 мянган; саарһан — 1,5 миллион тонно, цемент — 31,9 миллион тонно.

3,0 миллиард дүрбэлжэн метр элдэб зүйлэй эд бүд, 6,4 миллиард түхэригэй оёмол хэрэгсэлнүүд, 2,4 миллион тонно мяхан (гүрэнэй нөөсэнүүдэй түүхэй эдһээ), 810 мянган тонно колбасагай зүйлнүүд, 1,6 миллиард түхэригэй загаһанай продукци, тэрэ тоодо загаһанай консервэнүүд, 233 мянган тонно малай тоһон (гүрэнэй нөөсэнүүдэй түүхэй эдһээ), 2,9 миллиард условно баанха консервэнүүд, 2,2 миллион телевизорнүүд, тэрэ тоодо 0,9 миллион үнгэтэ телевизорнүүд, 1,4 мянган миллион холодильнигууд, хүргэлгын түхеэрэлгэнүүд, 1,1 миллион хубсаһа угаадаг машинанууд, 335 мянган хүнгэн автомобильнууд, 1,9 миллиард түхэригэй мебель үйлэдбэрилэн гаргагдаһан байна.

Газ, нүүрһэ, түмэрэй руда малтажа абаха, булад хайлуулха, хабтайлгамал хара металлнуудые гаргаха, минеральна үтэгжүүлгэнүүдые, ургамалнуудые сахин хамгаалгын химическэ хэрэгсэлнүүдые, синтетическэ дабирхай болон пластмассануудые, автопогрузчикануудые, металл отолдог станогуудые, кузнечно-прессэй машинануудые, промышленна рободуудые, автомат приборнуудые, хэрэгсэлнүүдые, тоолон тодорхойлолгын техникэ, нефтеаппаратурануудые, хүнгэн ба эдеэ хоолой промышленностиин технологическа түхеэрэлгэнүүдые, ашаанай вагонуудые, тракторнуудые, хүдөө ажахын машинануудые, мал ажалай ба тэжээл үйлэдбэрилгын машина, түхеэрэлгэнүүдые, экскаваторнуудые, саарһа болон бусад зүйлэй зарим продукци үйлэдбэрилхэ түсэб дүүргэгдэээ.

Арадай хэрэглэмжын олонхи эд бараа, эдеэ хоолой зүйлнүүдые: мяха, загаһанай продукци, малай тоһо сагаан эдеэ, консервэнүүдые, оёмол зүйлнүүдые, шаажан-шабар амһартануудые радиоприемно түхеэрэлгэнүүдые, телевизорнүүдые, хубсаһа угаадаг машинануудые мебель үйлэдбэрилгын хэмжээн хараалагдаһан түсэбтэ хүргэгдэһэн байна.

Гэхэтэй хамта нефть, зарим нефтепродуктнуудые олзоборилхо, барилгын модо бэлдэхэ, нэхэмэл гадар хубсаһа, улһан бүд, арһан гутал гаргаха даабаринууд дүүргэгдээгүй. Зарим үйлэдбэриин нэгэдэлнүүд, предприятинууд ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ продукциин өөрынь үнэ сэнгые хямдаруулха, нөөсэлгэнүүдые хэжэ, хүн зоной үргэнөөр хэрэглэдэг продукци гаргаха түсэбүүдээ дүүргэбэгүй.

Баталагдан абтаһан договорнуудтай, нарядуудтай тааралдуулан, продукци үйлэдбэрилхэ, худалдаха түсэбые дүүргэлгэ һайжаруулагдаа. Гэзэшье договороор хараалагдаһан уялганууд үшөөл гүйсэд дүүрэнээр бэелүүлэгдэнэгүй. Минеральна үтэгжүүлгэнүүдэй, Ой модоной целлюлозо-саарһанай ба модо болбосоруулгын промышленностиин, загаһанай ба үрэжэмэсэй-овощой ажахынуудай министертсвэнүүдэй нэгэдэлнүүд, предприятинууд тэдэниие бэелүүлхэ талаар гоританы ехэ гээгдэлдэ ороһон байна.

Промышленностьда шэнэ техникэ, технологи нэбтэрүүлхэ хүдэлмэри үргэлжэлүүлэгдээ. Нэгэдэхи кварталда предприятинуудта 1500 шахуу автомат ба оньһожоруулагдамал поточно лини тодхогдоо, 1000 гаран участок, цех болон үйлэдбэри үргэлжэ дээрээ оньһожоруулагдаа, автомат оньһоор хангагдаа, технологическэ хэрэгүүдые автомат оньһоор хүтэлбэрилгын 30 шахуу системэ байгуулагдаа, тоото программна жолоодолготой металл отололгын 465 станок, 600 шахуу промышленна робот үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдээ.

800 шэнэ түхэлэй продукци, тэрэ тоодо алмалта арьбалалта ехэтэй прокат, нефть үрэмдэлгын өөрсэ шухаг бүлүүрнүүд, тоото программна жолоодолготой ба зэр зэмсэгүүдыень автомат гуримаар һэлгэлгэтэй үрэмдэлгын-тошылдолгын станогууд тотинарин мүлилгын станогууд, шэнэ түхэлэй промышленна рободууд, хэлхеэ холбооной лининүүдтэ хэрэглэгдэхэ утаһата-оптическа кабельнууд үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэһэн байха юм. Ороохо тараа хуряалгын үргэн абасатай жатканууд, тоо бүридхэлэй-статистическэ, түсэблэлгын-экономическа зорилгонуудые шиидхэхэ тоолон тодорхойлолгын комплекснууд, шэнэ түхэлэй электронно-тоолон тодорхойлолгын элдэб машинанууд, металл отололгын элдэггүй зэмсэг хэрэгсэлнүүд, хэмэл ба байгаалиин алмазуудаар бүтээгдэһэн зэр зэмсэгүүд үргэнөөр гаргагдаа.

Москва — Ленинград гэһэн замда хурдан түргэн экспресс ябадаг болоо.

Гэбэшье шэнэ техникэ нэбтэрүүлхэ талаар зарим министерствэнүүдэй предприятинууд даабаряа дүүргэбэгүй.

Продукци үйлэдбэрилгын ба шанарай технико-экономическа дүнгүүд зарим тэды һайжаруулагдаһан байна.

Промышленностиин ажалша коллективүүд 1984 оной түсэбтэ даабаринуудые дүүргэхын, үлүүлэн дүүргэхын түлөө, түсэбһөө гадуур ажалай бүтээсэ 1 процентээр дээшэлүүлхын, продукциин өөрынь үнэ сэнгые 0,5 процентээр нэмэжэ хямдаруулхын түлөө социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлбэ.

(ТАСС).

ҺАЙРАМААР УҺАЛНА

Эдэ үдэрнүүдтэ газаа дулааржа захалхадань сабшалан харууһалхаар даажа абаһан луговодуудта туха сүлөөгүй хаһань эхилбэ. Мухар-Шэбэрэй районой «Одон» совхозой луговодууд мүнөө газараа һайрамаар уһалуулжа байнхай. Жэшээлбэл, Худагай хотондохи сабшалан даажа абаһан Гармажап Доржиев һамгантайгаа һайрам тогтоожо, шэбхээр хаалта хэнэ. Мүнөө 120 гектарай энэ нуга сабшалангай эзэд байгша ондо баян ургаса заабол хуряажа абахаар ажаллана. Тиихэдэ 124 гектарай Цырендондок Эрдынеевэй, мүн үшөөнэй луговодууд Д. Бимбаев, Д. Эрдынеев гэгшэдэй звенонууд сабшалан дээрээ хүдэлмэрилжэ эхилээ.

В. ШИРДАРМАЕВ.

БАЯРАЙ СУГЛААН

Үсэгэлдэр, апрелиин 29-дэ Буряадай гүрэнэй Ленинэй орденто оперо болон балетэй академическэ театр соо Ажалшадай уласхоорондын һаналаа нэгэдэлгын үдэртэ зорюулагдажа, Улаан-Үдэ хотын ажалшадай түлөөлэгшэдэй баярай суглаан болобо. Тэндэ республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо С. Н. Булдаев элидхэл хэээ.

Суглаанай түгэсхэлдэ баярай концерт табигдаа.

УЛААН ТУГ УРЯАЛНА, УЯЛГАЛНА

Арбан нэгэдэхи табан жэлэй гурбадахи, гол жэлдэ «Главбурятстройн» 145-дахи оньһожоруулагдамал-нүүдэл колонныи коллектив түсэбтэ даабарина, абаһан социалис уялганууда сум дүүргэһэн юм. Тиигэжэ тус коллектив Бүхэсоюзна социалис мурысөөндэ илаһанда тоологдожо, КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй болон ВЛКСМ-эй ЦК-гай дамжуулгын Улаан тугаар шагнагдаһан байна.

Мүнөө энэ хуудаһанда ПМК-гай түлөөлэгшэд түрэл коллективэйнгээ, мүн өөһэдынгөө ажал тухай хөөрэнэ.

ЗОРИГНАЙ ХАТУУЖАНА

Наһанайнгаа мэргэжэл зүбөөр шэлэжэ, дурлаһан ажалдаа бүхы хүсэ шадалаа зорюулха гээшэ хүнэй наһанай уялга ха юм. Арбан табатай эдир зүргаатай эдиршүүлэй ухаан бодолдо «хэн болохобиб» гэһэн асуудал залхаатай түрэдэг. Энээхэн һанаһандаа бишье ехэ бодолгото болоо һэм. Тиигээд барилгашанай мэргэжэл шэлээ бэлэйб. Нютагайнгаа һургуулиин найман класс дүүргээд, Улаан-Үдэ ерэжэ, техническэ мэргэжэл олгодог 15-дахи училищида һурахаар оролон байнаб. Юуб гэхэдэ, эндэ мэргэжэл олохын хажуугаар дунда эрдэмтэй болохо байгаа бшууб. Мүн баһа тус училищи һайн материально-техническэ баазатай гэжэ үнинэй суурхадаг байгаа.

Үнэхөөрөөшье, эндэ һураһан хүбүүд, басагад һайн бэлэдхэлтэй барилгашад боложо гарадаг юм. Тэдэнэр ажалша коллективтэ орохо-доо, тухашардаггүй, харин үнинэй барилгашадтай анамана хүдэлжэ, олоной магтаалда хүртэдэг юм. Тиимэ хүбүүд, басагаднай удангүй түрүүшүүлэй тоодо ородог гээшэ. Жэшээлхэдэ, республикымнай суута барилгашан Л. Н. Кузнецовагай бригадын 80 процентнь манай училищи дүүргэһэн басагадһаа бүридэнэ. Тиихэдэ энэ табан жэл соо мэргэжэлтэй боложо гараһан Александр Ивачов, Петр Назаров, аха дүү Николай Александр Разуваевууд, Любовь Ефремова, Елена Наумова болон бусад өөһэд өөһэдынгөө хүдэлдэг газарта хүндэтэй болонхой. Мүнөө үедэ «Жилгражданстрой» трестын 1-дэхи СМУ-да хүдэлдэг Ленинскэ комсомолой шангай лауреат Елена Ваулинагай нэрээр бидэ омогорхонобди.

Училищидамнай дүршэл, шадабари ехэтэй үйлэдбэриин мастернууд олон байгаа, мүнөөшье тэдэнэр хүдэлһэн зандаа. Тэдэнэй тоодо Татьяна Петровна Мязина оролсодог юм. Мязинагай хүтэлбэри доро бидэнэр—20 басагад—штукатур-шэрдэгшын мэргэжэл шудалжа эхилһэн байнабди. Татьяна Петровнагай оролдолгын ашаар нэгэ бүлын үхибүүд шэнги эбтэйгээр ажаһуудаг һэмди. Манай бүлэг һуралсалдаа, нитын хүдэлмэридэшье шалгардаг болоһон юм. Хожомынь, һуралсалаа дүүргэхэдээ, бидэнэр нэгэ газарта суг хүдэлхэ дуратай байһанаа мэдүүлээ һэмди. Тиигэжэ Забайкалиин апатидай комбинадай барилга дээрэ ерээ бэлэйбди.

Одоошье энэ барилга дээрэ ехэ ажалай амта таһаабди даа: ПМК-гай хүтэлбэрилэгшэд бидэнние хүбааһангүй, бэе бэеэмнай таһалаагүй, харин Иосиф Лазаревич Пронькинай бригадада бултыемнай оруулжа, хэжэ хүдэлмэриемнай тодорхойлһон юм. Иигээд лэ манай ажалай намтар эхилээ һэн.

Үнгэрһэн хоёр жэлэй туршада элдэб объектнүүд дээрэ хүдэлжэ, байрын гэрнүүдэй, үйлэдбэриин байшангуудай дотор талыень шэмэглэһэн байнабди. Манай дундаһаа Таня Пашнева эршэтэ ажалаараа шалгарна. Тэрэ хүхюун, наада зугаатай, ямаршье сагта нүхэдтөө туһалхаар бэлэн байдаг. Валя Поморцева, Ира Игумнова, Люба Ирина Пронькина гэгшэд мүн лэ уран гартай штукатур-шэрдэгшэд боложо ябанхай. Тиихэдэ би нёдондоноо дүнгөөр «Табан жэлэй залуу гвардеец» гэһэн ВЛКСМ-эй ЦК-гай тэмдэгээр шагнагдаа һэм. Тиимэһээ би намайе хүмүүжүүлһэн бригадада үгтэһэн шагнал гэжэ һанажа ябагшаб.

Манай ПМК-гай комсомолшууд, залуушуул гансал урдахи ажалаа хараад ябадаггүй, харин нинтын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг, сүлөөтэй сагаа соготой хүхюунээр үнгэргэдэг хүбүүд, басагад байха. Хүн бүхэн библиотекэһээ номуудые абажа уншаха, өөһэдынгөө гараар бариһан клуб соогоо шэнэ кино хараха аргатай. Нёдондо бидэнэр дискотекэтэй боложо, тэндээ дуу, хатарай болон асуудал ба харюунуудай үдэшэнүүдые, мүн шэнэ хүтжэм тухай хөөрэлдөөнүүдые саг үргэлжэ үнгэргэнэбди. Барилгашадай һууринай залуушуулай ажал хүдэлмэрине, сүлөөтэй сагые зүбөөр эмхидхэлгэдэ ВЛКСМ-эй комитедэй секретарь Александр Банзаракцаевай хубита ехэ. Тэрэнэй үүсхэлээр эндэхи залуушуул тосхоноо болбосон түхэлтэй болгохо талаар ехэ хүдэлмэри хээ, мүн субботник, воскреснигүүдые үнгэргэжэ, спортивна зал түхеэрһэн байна. Ингэжэ манай залуушуул гансал бэеэ һамааргажа байдаг бэшэ, харин тосхоноймгоо хүн зондо аша туһатай хүдэлмэри эрхилдэг юм.

Сэгээн талын дунда, хии бараанда сүмэ үлеэлгэдэг, уһа, саһашьегүй, добо газарта юугээшье хэжэ байдаг юм ааб даа гэжэ зарим зон бидэнэр тухай һанажашье магад. Тиигэжэ бодожо ябаһан хүн ехэл алдуу гаргана даа. Юуб гэхэдэ, залуушуулай зали ехэ, тэдэнэр ямаршье бэрхэшээлнүүдэй урда сухарихагүй. Манай барилга хадаа гүрэн түрын ехэ удха шанартай барилга юм. Тиимэһээ бидэнэр партиин хараалһан зорилгонуудые бэелүүлхын тула үсэд шангаар хүдэлнэбди. Энэ барилга дээрэ манай зориг хатуужана.

И. ТОЛСТИХИНА,
штукатур-шэрдэгшэ, ПМК-гай ВЛКСМ-эй комитедэй гэшүүн.

БАРИЛГАШАН НЭРЭМНАЙ ХҮНДЭТЭ

ХҮН БҮХЭНЭЙ ХАРЮУСАЛГА

Түрэл партиингаа XXVI съездын, мүн КПСС-эй ЦК-гай удаадахи Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө социалис мүрысөө үйлэдбэриингөө участок бүхэндэ үргэнөөр дэлгэрүүлһэн манай 145-дахи ПМК-гай коллектив арбан нэгэдэхи табан жэлэй гурбадахи, гол жэлдэ ажалдаа нилээд амжалта туйлажа шадаа. Үнгэрһэн жэлдэ бидэнэр капитальна һомололгонуудые ашаглаха талаар гүрэнэй түсэбые бүхы талаһаань дүүргэхэһээ гадна, даабариһаа гадуур үшөө 700 мянган түхэригэй барилга-хабсаралгын хүдэлмэри бүтээһэн байнабди. Энэ хугасаа соо генеральна подрядаар барилга-хабсаралгын хүдэлмэри хэхэ түсэбөө 123 процент дүүргээбди гэхэ гү, али түсэбөөр харгалагдаһан 2931 мянган түхэригэй орондо 3625 мянган түхэригэй барилга хэжэ амжаабди. Тиихэдэ өөһэдынгөө хүсөөр хэһэн хүдэлмэриимнай хэмжээн, 1982 онойхидо орходоо, 1,5 дахин ургаһан байна.

Манай коллективэй барилгашэд элдэб янзын объектнүүд дээрэ хүдэлдэг юм. Гэбэшье бидэнэр гол анхаралаа Забайкалиин апатидай комбинадай барилгэда хандуулнабди. Нёдондо эндэ, 2540 мянган түхэригэй орондо, 3221 мянган түхэригэй барилга хэгдэһэн байна. Энэ барилгада хэбаадагшад ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэбөө 110,7 процент дүүргэһэн юм. Тиигэжэ хүдэлмэришэн бүхэн тэбхэр жэл соо дунда зэргээр 7469 түхэригэй барилга хээ бшуу.

Барилгын товарна продукци ашаглаха түсэб мүн лэ ехэ амжалтатайгаар дүүргэгдээ гэжэ онсолон тэмдэглэлтэй. Тиихэдэ үйлэдбэридэ түрүү технологи, дүй дүршэл нэбтэрүүлһэнэй ашаар барилга-хабсаралгын хүдэлмэриин өөрынь үнэ сэн һүрагүй доошолоо. Барилгашадай Тапхар гэжэ һууринда тус тустаа 24 квартиратай хоёр гэр, хэдэн промышленна объектнүүд түсэбөөр хараалагдаһан болзортоо ашаглалгада үгтэһэн юм. ПМК-гай барилгын бүхы участогууд генеральна подрядаар, мүн өөһэдынгөөшөө хүсөөр барилга-хабсаралга хэхэ даабаринуудаа гүйсэд бэелүүлээ.

Ажалшадай хүдэлмэриин эрхэ байдалые һайжаруулха, эрилтэнүүдыень гүйсэдөөр хангаха талаар ехэ юумэн хэгдээ, хэгдэнэшье. Жэшээнь, үнгэрһэн жэлдэ Тапхарта мүнөөнэй эрилтэнүүдтэ дүүрэн харюусама түхеэрэлгэнүүдтэй эдеэ хоолой шэнэ магазин ашаглагдаһан байна. Эхин һургуулиин байшан һэльбэн шэнэлэгдээ, хүдэлмэришэн залуушуулай үдэшын һургуули заһагдаа. Мүн хүүгэдэй сад-ясли үргэдхэгдэһэн, профсоюзна библиотекын байра, клуб гэхэ мэтэшэлэн заһагдажа, нилээд зохид болонхой. Бүри һаяхана спортын зал нээгдэжэ, олондо һайшаагдаба. Нёдондоһоо хойшо Улаан-Үдэ—Тапхар гэһэн маршрудаар үдэр бүри автобусой ябадаг болоходо, манай барилгашад сүлөөтэй сагтаа ядамаггүйгөөр город ошоод, ерэжэ байха аргатай болоо юм.

Нёдондо дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсахадаа, манай коллектив 3 кварталда удаа дараалан, «Минвостокстройн» болон һалбариин профсоюзай ЦК-гай, КПСС-эй Советскэ райкомой болон арадэй депутадуудай районно Соведэй гүйсэдкомой дамжуулгын Улаан тугуудаар шагнагдаһан байна. Гурбадахи кварталай дүнгөөр ПМК-мнай КПСС-эй Улаан-Үдын горкомой болон горсоведэй гүйсэдкомой Улаан тугта хүртөө бэлэй. Иигэжэ бүхэли жэл соо оролдосотойгоор хүдэлжэ, манай ПМК-гай коллектив Бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ илаһанда тоологдожо, КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй болон ВЛКСМ-эй ЦК-гай дамжуулгын Улаан тугаар шагнагдаһан байна.

Гүрэн түрымнай иимэ үндэр шагнал хадаа коллективэймнай хүдэлмэришэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй ба алба хаагшадай эршэтэ ажалай гэршэ болоно гэжэ хэлэхээр, Юуб гэхэдэ, нёдондонoймнай амжалтанууд бултанай хүсөөр туйлагдаа ха юм. Гэбэшье шэн габьяата ажалаараа суурхадаг, олоной магтаалда хүртэдэг коллективүүд болон түрүү хүдэлмэришэдые дурдан нэрлэхэ хүсэл түрэнэ. ПМК-дамнай барилгын табан участок бии юм. Участок бүхэн түсэбтэ даабаринуудаа сүм дүүргэнэ гэхын хажуугаар Виктор Кириллович Бирюков, Александр Траисович Михеев гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг коллективүүд ажалдаа онсо шалгарна гэжэ тэмдэглэлтэй. Тэдэнэй даадаг участогуудай хүдэлмэришэд хамтадаа ПМК-гай коллективэй жэл соо хэдэг ажалайнь 65 процентыень бүтээнэ.

1983 ондо нүүдэл-оньһожоруулагдамал колонныи 165 хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшад эрхим ажалайнгаа түлөө элдэб янзын урмашуулгада, шагналда хүртэһэн байна. Жэшээнь, В. К. Бирюковой даадаг участогта хүдэлдэг гагнууршад-хабсаргагшадай бригадын бригадир Михаил Иванович Михайлов республикын габьяата барилгашанай хүндэтэ нэрэ зэргэтэй болобо. Комбинадай барилга дээрэ арбаад жэлэй туршада хүдэлжэ байһан гагнууршан Татьяна Васильевна Казанкова, гагнууршад-хабсаргагшадай бригадир, «Хүндэлэлэй Тэмдэг» ордено Лев Ефимович Сойко, дүршэлтэй барилгашад Николай Васильевич Полынцев, Олег Михайлович Патрихайлов, үйлэдбэриин техническэ таһагай ахалагша инженер Лариса Афанасьевна Занданова, кадрнуудые бэлдэхэ талаар инженер Елизавета Яковлевна Фрезе болон бусад олон нүхэд манай коллективэй урдаа хараха хүнүүд — ёһотойл алтан жасамнэй болонхой. Эдэ нүхэднай гансал урдахи ажалаа хараад ябадаггүй, харин нинтын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабааддаг, үйлэдбэриингөө хойноһоо ходол һанаагаа зобожо, коллективэйнгээ хүдэлмэриие улам нарижуулан һайжаруулха талаар үнэтэй дурадхалнуудые оруулжа ябадаг, һэшхэл ехэтэй хүнүүд юм. Иимэл хүнүүд хамтын амжалтада горитойхон хубитаа оруулжа байдаг гээшэ.

Юрэдөө, манай коллектив дотор кадрнууд тухай асуудалда ехэхэн анхарал хандуулагдадаг гэхэдэ, алдуу болохогүй. Юуб гэхэдэ, манда жэл бүри шэнэ хүдэлмэришэд ерэдэг ха юм. Ушар иимэһээ тэдэниие элдэб участогуудта эльгээхэдээ, бидэнэр зарим хүнүүдтэ шэнэ мэргэжэл олгохо баатай болодогбди. Тиихын тула манай инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд үдэшэндөө хэшээлнүүдые үнгэргэжэ, шэнээр ерэһэн хүнүүдтэ үйлэдбэридэ, манайда хэрэгтэй элдэб янзын мэргэжэл олгохые оролдодог байна.

Мүнөө үедэ манай ПМК-гай үйлэдбэриин участогуудай бүхы коллек[тив] ЦК-гай декабриин (1983 [...]) болон апрелиин (1984 о[...]) СССР-эй Верховно Соведэ[й] [...]скин шиидхэбэринүүдые [...] байгша ондо үндэр [...]гануудые абаад, урма [...] дэлжэ байнхай. Түсэбтэ [...] бэдэхи жэлдэ дүн хамта [...] хэригэй барилга хэхэ [...] дэнэймнай 4100 тү[...] байкалиин апатидай комб[инад] дээрэ ашаглагдаха юм. Бай[...] лалгада тушаагдаха объе[кт] 212 һууритай столово, 4,[...] тай автомобильна харгы, [...] гэхэ мэтэ оролсоно.

Энэ жэлдэ генеральна [...] дэхэ барилга-хабсаралгы[н] [...] хэмжээн, нёдондонойхидо [...] процентээр ургаа, тэр[...] өөһэдынгөө хүсөөр хэхэ бү[...] 50 процентээр ехэ болог[...] бүгэдые амжалта түгэсөөр [...] түбхын түрүүн хүн бүхэн[...] дээшэлүүлхэ, ажалай жур[ам] лые бүри һайжаруулха ёһ[...]

Сэхыень хэлэхэдэ, колл[ектив] [...] дэлмэри жэншэдгүй һайн [...] аргагүй. Заримдаа бага [...] данууд гараад лэ ерэдэг [...] шэдэй ажалай журам ха[...] лодоһо гаргаха гэхэ мэт[...] дууһан усадхагдаагүй.

Кадрнууд тухай асуудал[...] най һанаае ехэтэ зобоо[...] эхинһээ хойшо хүдэлмэри[...] нэгэдэхи кварталай түсэ[...] үлэшоо. Ушар иимэһээ «[...] хүтэлбэрилэгшэд болон [...] хид Забайкалиин апатидай [...] рилгые хүдэлмэришэдэй [...] гахын тула зохихо хэмж[ээ] байнхай. Иигэжэ хахад жэ[...] дүүргэхэ аргатай болооб[...] нэр энээгээр һанаагаа ам[...] рынь хадаа, манайхид Улаа[н] [...]тив гэһэн үндэр нэрэ зэр[...] ха юм. Энэмнай үндэр [...] ажаллахаар урма зориг [...] шадалыемнай нэмээнэ, ш[...] тээшэ уряална бшуу. Тиим[...] лективэй гэшүүн бүхэн [...] үндэр мэдэрэлтэйгээр хүд[...]

К. С[...]
«Главбурятстройн» 14[5-дахи ПМК-гай ...]

Барилгашад болон хабсаргагшад! Капитальна һомололгонуудай ашаг дээшэлүүлэгты!

Гаргаша багатайгаар, эрхим шанартайгаар, мүнөөнэй техническэ үндэһэ һуури дээрэ барилга хэгты! Ашаглалгада орохо объектнүүдые болзор соонь тушаагты!

(КПСС-эй ЦК-гай Уряануудһаа).

ЭБТЭЙГЭЭР ХҮДЭЛХЭДЭ, АШАТАЙ

Би балшар бага наһандаа ходол хүбүүдээр наадажа, тэдэнэй хэһэн лэ юумые хэлсээд ябагша һэм. Энээнинемни эжым буруушаадаг, эсэгэмни һайшаадаг һэн. Нимэл хадаа хожомынь би эрэ хүнэй мэргэжэл шудалаа ёһотойб. Энэ барилга дээрэ ерэхынгээ урда тээ «Гусиноозерская» шахтада гурбан жэлэй туршада электро-гагнууршанаар хүдэлөө һэм. Мүнөөшье болотор тэндээ хүдэлхэ һэн аабзаб, манай бригада хододоо шахтынгаа түрүү коллективүүдэй тоодо оролсодог байгаа. Теэд залуу ябахадаа, томо барилга дээрэ бэеэ харуулха дурамни хүрөө юм бээ. Тиигээд лэ комсомолой путевко абажа, 1974 ондо комбинадай барилгада ерээ бэлэйб.

Лев Ефимович Сойкын хүтэлбэрилдэг бригадада хүдэлхөөр ороходомни, тэндэхи эрэшүүл ехэ гайхангяар угтаа һэн. Юуб гэхэдэ, гагнууршад-хабсаргагшадай дунда эхэнэрнүүд тон үсөөн байдаг шуу. Түрүүшын үедэ бригадымнай хүбүүд намда туһалхые, хүнгэн хүдэлмэри үгэхые оролдохо. Һанаан соогоо энэ анхаралдань ехэ баярлахаш даа. Теэд гурбан жэл соо шахтада хүдэлжэ олоһон дүршэлни хайшаа ошохо һэм — уданшьегүй намда эрэшүүлтэй адли хүдэлмэри даалгагдадаг болоо һэн.

Манай бригадир Лев Ефимович одоошье ажалша бэрхэ, хүн зонтой үгээ һайнаар ойлголсожо шададаг хүтэлбэрилэгшэ юм. Тэрэ хүн бүхэнтэй тааруугаар хөөрэлдэдэг, эдэбхи зоригынь бадаруулдаг гээшэ. Тиимэһээл бригадымнай гэшүүд урагшаа һанаатайгаар хүдэлдэг ха. Хэрэгтэй сагтань хоёр халаанда, заримдаа амаралтын үдэршье хүдэлхэ ушар гарадаг. Илангаяа байгша оной эхинһээ хойшо хүдэлмэришэд олоор дуталдажа, барилгымнай талмай дээрэ ехэ бэрхэшээлтэй байгаа. Гэбэшье манай участогай барилгашад даалгагдаһан ажалдаа бүтээсэтэйгээр, харюусалга ехэтэйгээр хүдэлжэ, кварталайнгаа түсэб гүйсэд бэелүүлһэн юм.

Бидэнэр республикын габьяата барилгашан Михаил Иванович Михайловай даадаг бригадын коллективтэй жэл бүри мүрысэлэгбди. Тиихэдээ бидэнэр миил хара амяа хараад лэ урдахи ажалаа хэдэггүй, харин саг үргэлжэ бэе бэедээ ябалсажа, һайн юумээрээ хубаалдадаг заншалтайбди. Юуб гэхэдэ, хубаалдажа эдиһэн эдеэн амтатай, эблэржэ хэһэн ажал урагшатай гэжэ арад зон хэлсэдэг шуу. Тиимэһээл манай харилсаан алишье таладамнай ехэ туһатай.

Үнгэрһэн жэлэй дүнгөөр манай бригада түрүүлжэ, Котокель нуурай эрьедэ түбхинэһэн «Главбурятстройн» барилгашадай амаралтын баазада ошохо эрхэдэ хүртөө һэмди. Предприятимнай автобус үгэжэ, бидэнэр гэр бүлөөрөө амараад ерээ бэлэйбди. Мүн амаралтынгаа үдэртэшье манайхид бэе бэедээ айлшалалсажа байдаг болонхой. Энэ хадаа эбтэй ажалаймнай үшөө нэгэ гэршэ мүн.

Бригадымнай гэшүүд бултадаа табадахи разрядтай юм. Ушар иимэһээ хүн бүхэн автогенээр гагнажа, бензорезээр түмэр отолжо шадаха байна. Тиимэһээ ямаршье орёо хүдэлмэриие ядамаггүй хэдэг. Илангаяа Юрий Константинович Боляркин, Василий Анфиногенович Балаганский гэгшэд бүтээсэ ехэтэйгээр, һайн шанартайгаар ажалладагаараа бусадай дундаһаа шалгарна. Тэдэнэр оньһожоруулагдамал нүүдэл колонныи, мүн Главкынгаа зүгһөө оло дахин урмашуулгада хүртэһэн, Хүндэлэлэй грамотануудаар шагнагдаһан байха. Тиихэдэ бригадирнай «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденоор шагнагданхай.

Мүнөө үедэ манай бригада апатидай комбинадай нэгэ объектын бэлэдхэлэй шатын барилга дээрэ хүдэлжэ байнхай.

Т. КАЗАНКОВА,
гагнууршан-хабсаргагша.

ЗАЛУУШУУЛДА Э[РХИМ] АНХАРАЛ

Мүнөөнэй барилга дээрэ ерэһэн лэ хүн хүсэ ехэтэй крануудай томо блогуудые шагталаад, өөдэнь үргэжэ байхые эгээл түрүүлэн харадаг. Тиигээд тэдэ блогуудые, заримдаа бүхэли ханануудые байрадань табяад, бэе бэетэйнь холбожо, нюдэ һаргама ошо сасуулжа байһан хүнүүдые обёорхот. Үнэхөөрөөшье мүнөө үе сагай барилгада гагнуури ехээр хэгдэдэг боложо, гагнууршад-хабсаргагшад эндэ тон хэрэгтэй мэргэжэлтэдэй тоодо оронхой. Гагнууршан-хабсаргагша хадаа дүүрэн тэгшэ хүн байха ёһотой. Юуб гэхэдэ, тэрэ ехэнхидээ үндэр газарта хүдэлдэг, тиимэһээ шамбай солбон байха зэргэтэй. Мүн баһа чертежнүүдые һайса мэдэхэ, хэрэгтэй сагтань түмэр хэрэгсэлнүүдые бүтээхэ шадабаритай байха ёһотой бшуу.

Манай бригада апатидай комбинадай барилгын эхинһээ — 1974 оноһоо хойшо Тапхар тосхондо хүдэлжэ байнхай. Энэ хугасаа соо манай хабаадалгатайгаар туршалгын фабрика, байрын гэрнүүд, бэлэдхэлэй объектнүүд баригдаа. Бригадымнай бүридэлдэ найман хүн ородог юм. Тэдэнэр булта ажалша бэрхэ зон даа. Илангаяа Николай Александрович Гусев гартаа дүйтэй, ухаамай хүн юм. Тэрэ ямаршье инженерһээ дутуугүйгөөр чертежнүүдые тайлбарилдаг. Гагналга тухай номуудые уншажа, сугтаа хүдэлдэг нүхэдтөө дүй дүршэлөөрөө хубаалдадаг һайн һайхан заншалтай. Николай Викторович Полынцев, Виктор Иванович Корнаков гэгшэд мүн лэ ехэ магтаалтай хүдэлдэг. Тэдэнэй хэһэн хүдэлмэриин шанар хододоо һайн сэгнэлтэдэ хүртэдэг юм. Эдэ нүхэднай эгээл орёо, һарин гагналга хэдэг, түмэр хэрэгсэлнүүдые бүтээдэг.

Бригадымнай коллектив үнгэрһэн жэлдэ ехэ амжалтатайгаар хүдэлһэн юм. Жэл соо манай хүн бүхэн 15 мянган түхэригэй хүдэлмэри хэжэ шадаа гэхэ гү, али нормоёо 1,5 дахин үлүүлээ. Байгша оной эхинһээ хойшо бидэнэр мүн лэ муу бэшэ үрэ дүнгүүдые туйланабди. Үнгэрэгшэ һарынгаа түсэб 2 дахин шахуу дүүргэбэбди. Энэ урагшатай ажалдамнай нэн түрүүн хүдэлмэриин эмхидхэл, хүн бүхэнэй харюусалга ехэ нүлөө үзүүлһэн байна. Тэрэнэй хажуугаар дүршэл ехэтэй хүдэлмэришэднай залуу нүхэдөө дах[...] заабари үгэ[...] шалтай. Жэ[...] залуу хоёр [...] ил Леонтье[...] манов гэгш[...] лективтэ оро[...] һаар тэдэ [...] байгаа ёһото[...] найшье тэд[...] зэмэлжэ бай[...] рин булта [...] дажа, туһа[...] оролдолгомна[...] гүй. Юуб [...] Михаил Рудо[...] шье хүдэлмэ[...] ха болоо б[...]

Энээгээр [...] нанабиб гэ[...] залуу үеэ[...] гээр, гамта[...] гээшэ дүрш[...] ришэн бүхэ[...] болоно. Бид[...] өөһэдынгөө [...] һургажа, үн[...] үужам харгы[...] ёһотойбди. [...] луушуул хэ[...] мэриемнай [...] жэлүүлхэ [...] лоно бшуу.

Үглөөдэр А[...] хоорондын һ[...] гын үдэр — [...] жа ерэхэнь. [...] ажалай бэлэ[...] хын, апрель[...] бари сүм д[...] колонныемнай [...] хы коллектив[...] манай участо[...] тойгоор хүд[...] хэдэ комбин[...] гын-механиче[...] рилга дээрэ [...] манай бриг[...] хүндэлэлдэ [...] лис мурысө[...] доо, бүхэли [...] һайнаар хүд[...] баһал хоёр [...] үлүүлэн дүү[...]

Иигэжэ бр[...] шүүн бүхэн[...] ашаар ажал[...] илалта туйл[...]

М. [...]
гагнууршад[-хабсаргагша]дай бригад[ир], АССР-[...]

СЭДЬХЭЛЭЙМНАЙ ЕХЭ БАЯР

Арад зоноойнгоо ажабайдалые улам һайжаруулхын тула манай парти, правительство айхабтар ехэ оролдолго гаргажа байдаг гээшэ. Энэ асуудал Коммунис партиин ЦК-гай Пленумүүд дээрэ хэды дахин зүбшэгдэнэб даа? Партиин хараа шугамуудые бодото дээрэнь бэелүүлхэ хэрэгтэ барилгашад горитойхон хубитаяа оруулжа байдаг гэхэдэ, ямаршье алдуу болохогүй. Тэдэнэр промышленна объектнүүдһээ гадна, байрын гэрнүүдые, хүүгэдэй эмхи зургаануудай, соёлой ажаһуудалай болон бусад байшангуудые жэл бүри олоор бодхоожо бшуу.

Манай ПМК-гай барилгашадшье өөһэдынгөө ажалаар омогорхожо ябадаг юм. Мүнөө бидэнэй барижа байһан апатидай комбинат ерээдүйн сагта хүдөө ажахыда тон хэрэгтэй минеральна үтэгжүүлгэнүүдые гаргаха юм. Колхоз, совхозуудай газар, таряаланда ашаг үрэ ехэтэйгээр оруулагдахадаа, эндэ үйлэдбэрилэгдэһэн үрэжэлэй бодосууд ургасада ямар ехэ нэмэри үгэхэ гээшэб? Саашань бодоод үзэхэдэ, һүүлэй һүүлдэ ажалшадай стол дээрэ хэды шэнээн мяхан, һүн, үндэгэн гэхэ мэтын эдеэ хоолой зүйлнүүд нэмэри болохо ерэхэб? Юрэдөө, энээниие һанан ябахадаа, барилгашан бүхэнэй сэдьхэл баяраар халина ёһотой. Юуб гэхэдэ, тэдэнэр хүн зониие эдеэ хоолой зүйлнүүдээр хангалгые һайжаруулгада өөрынгөө хубитые оруулжа байһанаа мэдэрнэ ха юм.

Минии хүтэлбэрилдэг участогай коллектив түсэбтэ табан жэлэй эхинһээ хойшо яһала урагшатайгаар хүдэлжэ байнхай. Гансал үнгэрһэн жэлдэ 1 миллион 84 мянган түхэригэй барилга-хабсаралгын хүдэлмэри хэгдээ. Энэ амжалтадамнай һайнаар эмхидхэгдэһэн материально-техническэ хангалга, бэлэдхэл ехэтэй кадрнууд горитой нүлөө үзүүлээ юм. Тэрэнэй хажуугаар барилгашан бүхэн социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадажа, даалгагдаһан ажалдаа эрхим үрэ дүнгүүдые туйлаба. Бултанай оролдолгын ашаар манай коллектив генеральна подрядаар хэхэ барилгынгаа түсэб 121 процент дүүргээ һэн. Иигэжэ үнгэрһэн жэлэй квартал бүхэндэ манай участок район дотор дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ шангай һууринуудые эзэлһэн байна.

Социалис мүрысөө эмхидхэхэдээ, бидэнэр нэн түрүүн барилгашадай бригада бүхэнэй арга боломжонуудые хараадаа абанабди. Юуб гэхэдэ, бүхы бригаданууд нэгэл адли сэнтэй хүдэлмэри бүхэли жэл соо хэхэ аргагүй ха юм. Жэшээнь, гагнууршад-хабсаргагшад нэгэ һарада томо-томо блогуудые хабсаргаха, нүгөөдэдэнь жэжэбожо детальнуудые гагнаха баатай болоно. Ушар иимэһээ тэдэнэй хүдэлмэриие мүнгөөрнь сэгнэхэдэ, һара бүриин дүн ондо ондоо байна бшуу. Иимэл хадань бидэнэр бригада бүхэндэ таарамжатай социалис мүрысөөнэй дүрим баталаад, дүнгүүдынь согсолходоо түбхын түрүүн барилгашадай ажалай бүтээсые, журам, хүдэлмэриин шанар һайса хаража үзэдэг заншалтайбди. Түсэб болон социалис мүрысөөнэй дүрим зохёолгодо жнирэй хүдэлмэришэд олоороо хабаадана. Богонёор хэлэхэдэ, һайнаар эмхидхэгдэһэн ажалай мүрысөөнэй охин сооһоо амжалта түрэнэ.

Байгша ондо ажалай бүтээсые түсэбһөө гадуур нэгэ процентээр дээшэлүүлхэ, продукциин өөрынь үнэ сэнгые хахад процентээр нэмэжэ хямдаруулха гэһэн партиин даабариие гүйсэд дүүргэхын түлөө социалис мүрысөөн манай участок дотор үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Энэ мүрысөөнэй манлайда Л. Е. Сойкын хүтэлбэрилдэг гагнууршад - хабсаргагшадай, В. А. Балуевай даадаг комплексно бригаданууд ябана. Вячеслав Александровичай хүтэлбэрилдэг бригадынхид жэлэй эхинһээ хойшо объектын бэлэдхэлэй шатын барилга дээрэ нилээд урагшатайгаар хүдэлнэ. Тэдэнэр ажалда бага оньһожоруулга үргэнөөр хэрэглэжэ, хүдэлмэриин гаргашые доошолуулжа шадаа.

Мүнөө үедэ коллектив доторoo ажалай журам улам шангадхаха талаар ехэ тэмсэл хэнэбди. Нэн түрүүн хүн бүхэнэй ажалда хабааданай зэргээр са[...] түлэгдэнэ. Хэрбээ зарим хүдэлмэришэдэй ажалай журам эбдээ һаань, сугтаа хүдэлдэг нүхэдынь бүхы бригадаараа сугларжа, зэмэтэниие шүүмжэлдэг, хөөрэлдөө үнгэргэдэг заншалтай.

Барилгын материалнуудые аша ехэтэйгээр хэрэглэхын, алмахын тула, манай хүн бүхэнэй жэл соо хэхэ хүдэлмэриин нормо наринаар тоолоожо гаргаабди. Мүн транспортна гаргашаһаа эхилээд, барилга дээрэхи бүхы гаргашануудые тон наринаар бүридхэжэ, һарын дүүрэхэдэ олоной урда тоосоо хэдэг болообди. Эдэ хэмжээ ябуулганууд нилээд туһатай. Гүрэнэй зөөридэ эзэн ёһоор хандалгада ехэ нүлөө үзүүлнэ. Тиимэһээ хаа хаанагүй хэрэгтэй гэжэ һанагдана.

Иигэжэ манай участогай коллектив энэ жэлэйнгээ түсэбтэ даабаринуудые, абаһан уялгануудаа гүйсэд дүүргэнээр бэелүүлхын тула оролдолго ехэтэйгээр ажаллажа байнхай.

А. МИХЕЕВ,
3-дахи участогай начальник.

Энэ хуудаһые газетын тусхай корреспонден[т] бэлдэбэ.

...адай АССР-эй промышленностиин ...4 оной нэгэдэхи кварталай дүүргэлтын дүнгүүд

...промышлен- ...эрилэгшэд ...й дүрбэдэхи ...даабаринуу- ...гаар дүүр- ...ргадаг про- ...үрэ болон ...элүүлхэ та- ...ургэлжэ- ...а оной ян- ...нуудта за- ...алтануудые ...дaлдаха та- ... кварталай ...бликын про- ...100,9 про- ...й АССР-эй ...Соведэй мэ- ...ленность — ...дүүргэв. ...тэ метал- ...доной модо ...'ба целлю- ..., барилгын ...болон эдеэ ...шленностиин ...лэдбэриингөө ...үүлhэн бай- ...енна комп- ...эдбэриин хэ- ...ангадаг hал- ...дбэриеэ 32 ...дээшэлүүлээ. ...эрэглэмжын ...«Б» бүлэгэй ...алга булюу

түргэнөөр ургаба.

Байгша оной январиин 1-hээ КПСС-эй ЦК-гай СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй 1983 оной июлиин 14-нэй Тогтоолой үндэhөөр түсэблэлгын ба ажахын ажал ябуулгын талаар 'үйлэдбэриин нэгэдэлнүүдэй (предприятинуудай) эрхые үргэдхэхэ, мүн ажалай дүнгүүдэй талаар тэдэнэй харюусалгые шангадхаха талаар экономическа туршалга эхилэнхэй. Манай республикада нимэ туршалга «Электромашина» заводто хэгдэжэ, 'түсэбтэ даабаринууд амжалтатайгаар бэелүүлэгдэжэ байнхай.

Республикын олонхи предприятинуудта үйлэдбэриин технико-экономическа дүнгүүд болон продукциин шанар hайжараа. Эрхим шанарай продукциин хэмжээн бүхы промышленна продукциин 2,8 процентдэ хүрөө. Тиигэжэ нёдондо жэлэй энэ үеынхидэ орходоо эрхим шанарай продукциин хэмжээн 3,2 процентээр дээшэлhэн байна. Продукци худалдалгын, үйлэдбэриин ургалтын ба ажалай бүтээсэ дээшэлүүлгын түсэбэй дүүргэлтын дүнгүүд доро үгтэнэ:

	Продукци худалдалгаар нэгэдэхи кварталай түсэбэй дүүргэлтэ	1984 оной нэгэдэхи квартал 1983 оной нэгэдэхи кварталтай жэшэхэдэ (проц.): Үйлэдбэриин хэмжээгээр	1984 оной нэгэдэхи квартал 1983 оной нэгэдэхи кварталтай жэшэхэдэ (проц.): Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлгээр
...ЛЭЙ ПРО- ...ПРЕДПРИЯ-			
...управлени	101,6	99,4	96,8
...рам-молибде- ...	102,0	99,0	101,5
...заhаба-	100,6	97,3	99,0
...» завод	100,1	116.1	117,8*/
... завод	103,4	105,6	104,0*/
...» нэгэдэл	100,0	153,6	137,9*/
...люлозно- ...инат	103,2	116,4	113,0*/
... нэгэдэл	100,0	98,4	103,7*/
...итын завод	102,1	108,4	110,1*/
...цементнэ ...вод	101,4	112,7	117,5*/
...н» нэгэдэл	88,3	105,4	107,5*/
... хэрэгсэл-	100,3	101,1	102,2*/
...ИН МЭДЭ- ...ЫШЛЕННА ...НУУД			
...комбинат	106,6	84,9	88,4
...ар трикотаж ...брика	103,9	164,8	154,2
... нэгэдэл	102,3	100,6	100,6
...ленностиин ...	102,4	107,5	106,2
...» нэгэдэл ...СР-тэ)	128,8	133,0	133,6
...ехникэ	115,0	114,3	113,6
... тэрэ тоодо:			
...нт» нэгэдэл	117,7	116,7	115,1
	90,5	88,1	90,4
...родуктнуудай	102,7	96,2	95,4*/
...графиин ба ... наймаанай ...рэнэй	100,7	102,7	102,5/*
...ндитерска ...тиин нэгэдэл	71,0	85,5	83,8
...СР-эй Мини- ...дэй мэдэлэй ...	100,1	102,1	101,9*/
... тэрэ тоодо:			
...шленно- ...рство	102,1	104,1	105,0*/
...мышленно- ...рство	103,1	105,2	105,4*/
...атериалы»	76,9	84,0	86,0*/
...жахын	101,7	102,1	106,9*/
...промышленно- ...рство	102,6	102,8	107,0*/

...бүтээсэ норма- ...продукцяар

...худалдаха та- ...түсэбые Улаан- ...ёрск городуу- ...ын олонхи ...тэрэ тоодо: Хяагтын, Прибайкалиин, Сэлэнгын, Загарайн, Захаа-минай, Кабанскын болон бусад районуудай предприятинууд сүм дүүргэв.

Республикада гол промышленна продукци гаргалгын дүнгүүд:

	1984 оной январь-март соо үйлэдбэрилэгдэбэ	1984 оной январь-мартые 1983 оной январь-мартай жэшэхэдэ (проц.)
Электрын элшэ хүсэн, миллион киловатт-часаар	1371	97,8
Электродвигательнүүд, мянгаар	2,8	108,4
Приборнууд, автоматизацины хэрэгсэлнүүд болон тэдэнэй запчастьнууд, миллион түхэригөөр	3,4	105,4
Мал ажалай ба тэжээл бэлэдхэлгын машинанууд, миллион түхэригөөр	6,5	114,1
Хабсаргагдаг шэрээгдэг түмэр хэрэгсэлнүүд, мянган тонноор	6,8	99,3
Барилгын модон (колхозуудай бэлэдхэлгүйгөөр), мянган кубометрээр	1143,2	103,6
Хюрөөдэмэл материалнууд, мянган кубометрээр	257,5	89,9
Модоной хибэдэhээр хэгдэhэн хабтагайнууд, мянган условно кубометрээр	13,4	76,7
Целлюлозо, мянган тонноор	34,6	115,2
Картон, мянган тонноор	31,0	117,5
Цемент, мянган тонноор	155,8	107,3
Барилгын хирпиисэ, миллионоор	25,5	83,3
Хабсаргагдаг түмэр бетон хэрэгсэлнүүд, мянган кубометрээр	40,4	97,6
Асбоцементнэ хабтагайнууд (шифер), миллион условно хабтагайгаар	66,3	110,1
Сонхын шэл, мянган дүрбэлжэн метрээр	3,7	90,3
Бэлэн болоhон hооhон бүд, мянган дүрбэлжэн метрээр	591	83,8
Угаагдаhан hооhон, мянган тонноор	5,0	90,4
Дотор трикотаж хубсаhан, мянгаар	572	99,6
Гадар трикотаж хубсаhан, мянгаар	1187	158,5
Оёдолой зүйлнүүд, миллион түхэригөөр	2,1	99,8
Загаhанай продукци (консервэтэй тоолоходо), мянган тонноор	1,8	155,3
Мяхан (промышленна үйлэдбэри), мянган тонноор	3,5	92,9
Малай тоhон, мянган тонноор	0,5	103,9
Сагаан эдеэн, мянган тонноор	19,5	106,9
Консервэнүүд, миллион условно банкаар	9,5	110,6
Гурил, мянган тонноор	29,9	97,2
Хилээмэн ба хилээмэнэй зүйлнүүд, мянган тонноор	16,8	105,3
Кондитерскэ зүйлнүүд, мянган тонноор	5,1	88,0
Макароной зүйлнүүд, мянган тонноор	1,6	93,2
Холимог тэжээл, мянган тонноор	64,2	103,0
Соёлой-ажаhуудалай ба ажахын хэрэглэмжын эд бараан, миллион түхэригөөр	15,1	105,3
Хубсаhа угаадаг машинанууд, мянгаар	50,1	97,9
Мебель, миллион түхэригөөр	3,5	101,0

Дулаанай элшэ үйлэдбэрилхэ, шулуун нүүрhэ олзоорилхо, электродвигательнүүдые, приборнуудые, автоматизациин хэрэгсэлнүүд болон тэдэнэй запчастьнуудые бүтээхэ, мал ажалай ба тэжээл бэлэдхэлгын машинануудые гаргаха, тепловозуудые запаоарилха, модо зөөхэ, целлюлозо, картон, цемент, шифер, холимог тэжээл гэхэ мэтые үйлэдбэрилхэ түсэб үлүүлэн дүүргэгдэв. Гадар трикотаж хубсаhа, загаhанай продукци, тоhо, сырэй зүйлнүүдые, сагаан эдеэ, консервэ, хилээмэ ба хилээмэнэй зүйлнүүдые гаргаха талаар түсэблэгдэhэн хэмжээн бэелүүлэгдэв.

Гэхэтэй хамта республикын промышленностиин үйлэдбэриие дээшэлүүлхэ нөөсэ арга боломжонууд үшөөл бии байгаа. Продукци улам ехээр гаргалгын, тэрэнэй шанарые дээшэлүүлгын бүхы арга боломжонууд хэрэглэгдээгүй. Продукци гаргалгын хэмжээн, ажалай бүтээсэ нёдондо жэлэй энэ үеынхидэ орходоо бага болоhон байна. Электрын элшэ хүсэ үйлэдбэрилхэ, барилгын хабсаргагдадаг түмэр хэрэгсэлнүүдые гаргаха, пассажирска вагонуудые, комбайнуудые заhабарилха, модоной хибэдэhээр хабтагай, барилгын хирпиисэ, сонхын шэл, оёдолой зүйлнүүдые, кондитерска зүйлнүүд болон бусад продукци гаргаха түсэбүүд дүүргэгдээгүй.

Зарим нэгэдэлнүүд, предприятинууд баталагдаhан хэлсээнэйнгээ ёhоор эд хэрэглэгшэдтэ продукци эльгээхэ түсэбөө дүүргээгүй. Энэ талаар Холбоолжоной нүүрhэнэй уурхай, «Татарский ключ» карьер, «Бурятферммаш» нэгэдэл, Элхиин авто-заhабарилгын завод, «Забайкаллес» нэгэдэл, локомотив-вагон заhабарилгын завод, «Буржелезобетон» нэгэдэл, Таловкын түмэр бетон хэрэгсэлнүүдэй завод, Загарайн карьероуправлени, шэлэй завод, уhанай ажахын министерствын түмэр бетон хэрэгсэлнүүдэй завод, Улаан-Үдын кондитерска промышленностиин нэгэдэл, «Бурятстройматериалы» нэгэдэл гэхэ мэтэ предприятинууд илангаяа ехэ гээгдэлдэ ороhон байна.

Республика дотор үйлэдбэридэ эрдэм техникын туйлалтануудые нэбтэрүүлхэ талаар хүдэлмэри үргэлжэлүүлэгдэв. Эрдэм техникые саашадань хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбөөр 1984 оной нэгэдэхи кварталда республикын промышленностьда нэбтэрүүлхээр хараалагдаhан 61 хэмжээнүүдэй 45-ниинь лэ гүйсэд бэелүүлэгдэhэн байна. Тэдэнэй 13-ниинь бэелүүлэгдэжэ байна.

БУРЯАДАЙ АССР-эй СТАТИСТИЧЕСКЭ УПРАВЛЕНИ

СОВЕДҮҮДЭЙ ХҮДЭЛМЭРИ

ОЛОНИИТЫН ЭДЭБХИ ҮҮСХЭЛ БАДАРУУЛХА

КПСС-эй ЦК-гай апрелиин (1984 он) Пленум болон СССР-эй арбан нэгэдэхи зарлалай Верховно Соведэй нэгэдэхи сесси бүхы шатын Соведүүдэй хүдэлмэриие улам hайжаруулха асуудалда ехэ анхарал хандуулhан байна. Энээнтэй дашарамдуулан манай корреспондент С. Очиров сельскэ болон сомоной Соведүүдэй гүйсэдкомуудай хэдэ хэдэн түрүүлэгшэнэрэй ажал хэрэгээрнь hонирхоhон байна. Тэдэнэй үгэhэн харюунууд тобшохоноор уншагшадай анхаралда дурадхагдана.

В. В. ИВАНОВ, Бэшүүрэй районой Топкинска сельскэ Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ:

— Манай сельсоведэй харьяата газар дээрэ «Сибирь» гэжэ совхоз, хүдөөгэй клуб, хэлхеэ холбооной отделени, 5 магазин, дунда hургуули бии юм. Эдэ эмхи зургаанууд болон организацинуудай хүдэлмэриие hайнаар залан хүтэлбэрилхэ, хүн зоной hуудал байдалда хабаатай бүхы асуудалнуудые эзэн ёhоор шиидхэхэ зорилго манай урда табяатай байhаниинь эли.

Соведүүдэй хүдэлмэри парти болон правительствын саг үргэлжын анхарал доро байдаг гээд hайн мэдэнэбди. КПСС-эй ЦК-гай апрелиин (1984 он) Пленум дээрэ нүхэр К. У. Черненко үгэ хэлэхэдээ, Соведүүдэй хүдэлмэридэ онсо анхаралаа хандуулhан байха юм. Тиихэдэ «Арадай депутадуудай Соведүүдэй хүдэлмэриие саашадань hайжаруулха тухай» тус Пленум дээрэ баталагдаhан тогтоол манай саашанхи ажал ябуулгада тон ехэ удха шанартай байхань дамжаггүй.

Нютагай Соведүүд Конституцяар олгогдоhон эрхэ түлөөлэлгээ хэрэглэн, hуурин тосхонуудтаа эмхидхэлэй, хүмүүжүүлгын, ниитын гурим сахилгын талаар ехэ хүдэлмэри ябуулна. Хаана гурим, журамгүй ябадал дайралданаб, тэндэл нютагай Совет муугаар хүдэлнэ гэжэ зүб хэлсэдэг лэ.

Энэ талаар абажа харахада, манай Соведтэ дутуу дунданууд үшөөшье олон байhаар.

Нёдондо гүрэндэ мяха худалдаха түсэбөө совхоз дүүргээгүй. Юундэб гэхэдэ, зоовет-мэргэжэлтэд малай үүлтэрые hайжаруулха талаар хүдэлмэри ябуулнагүй, үхэр мал ниилээд олоор гарзалаа. Малай, мүн туналай байранууд хуушаранхай. Тиимэhээ нарай туналнууд хүйтэ нойто абажа, элдэб үбшэндэ нэрбэгдэнэ.

Ажахы дотор барилга муугаар хэгдэнэ. Үнгэрэгшэ жэлдэ хоёр-хоёр байратай 5 байрэ, туналнуудай нэгэ байра ашаглалгада оруулагдаа. hү hаалиин фермэдэ үнеэдэй шэнэ байра, хоёр байратай нэгэ гэр байгша ондо бодхоохоор хараалнабди. Зүгөөр, бусадшье барилга хэхэ гэхэдэ, мүнгэ зөөри дуталдана.

Соведэймнай саг үргэлжын комиссинууд яhала оролдолго гаргадаг юм. Жэшээлхэдэ, хүдөө ажахын талаар саг үргэлжын комиссиие совхозой отделениие эрхилэгшэ, депутат В. И. Ветошников хүтэлбэрилнэ. Ниитын малай гарзалжа байха үеэр саг үргэлжын комиссиин заседани зарлажа, зооветмэргэжэлтэдэй тоосоо шагнаа hэмди. Тэрэнэй удаа комиссиин дурадхалаар туналнуудай байра соо забhартай шала түхеэрэгдээ, шииг нойто тэндэhээ татажа байха оньhон түхеэрэлгэнүүд тодхогдоо. Тиигэжэ туналнуудай олоороо гарзалха ябадал хороогдоhон байна. Юрэнхыдөө үбэлжэлгын ябаса тухай асуудал Соведэй гүйсэдкомой, саг үргэлжын комиссиин заседанинууд дээрэ зүбшэн хэлсэгдээд, дутагдалнуудые усадхаха тушаа хэмжээнүүд хараалагдаа hэн.

Соведэй хүдөө ажахын талаар комиссиин хүдэлмэридэ депутадууд — hаалишад Е. З. Васильева, М. З. Кузьмина, туналшан Г. А. Голикова, малшан А. А. Козин гэгшэд ходоо эдэбхитэйгээр хабаададаг гээшэ.

Бидэнэр hаяхан Соведэйнгээ сесси үнгэргэжэ, Мухар-Шэбэрэй районой Хушуун-Үзүүрэй сомоной Соведэй ажалшадай гаргаhан үүсхэлые зүбшэн хэлсээд, халуунаар дэмжэбэбди. Тиихэдэ тус үүсхэл тушаа нэмэлтэ хэмжээ ябуулганууд хараалагдаа.

Соведүүдэй депутадууд болон хүн зоной хүсөөр ариг сэбэрые сахиха, hуурин тосхонуудайнгаа үйлсэнүүдые ногооруулха, болбосон түхэлтэй болгохо талаар ехэ хүдэлмэри ябуулагдана.

М. Э. МОЛОНОВ, Баргажанай районой Хилганын сомоной Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ:

— Манай сомоной Соведэй ажалшад арбан нэгэдэхи табан жэлэй экономическа болон социальна хүгжэлтын түсэбүүдые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө бүхы хүсэ шадалаа элсүүлэн ажаллажа байна. Соведэй депутадууд болон эдэбхитэд энэ хэрэгтэ нилээдгүй хубитаяа оруулна.

Тодорхойлбол, үнгэрэгшэ жэлэйнгээ экономическа болон социальна хүгжэлтын түсэбүүдые бүхы дээрэнь урагшатайгаар дүүргээбди. Соведэймнай харьяата газар дээрэ оршодог Хилганын колхоз гүрэндэ орооhо таряа тушааха талаар хоёр түсэб дүүргээ. Гүрэндэ hү, мяха, нооhо тушааха түсэбөө үлүүлээбди. Энээнэй ашаар үнгэрhэн жэлдэ түрүүшынхеэ 633 мянган түхэриг сэбэр олзотойгоор гараабди. Тэрэшэлэн худалдаа наймаанай организацинууд, медицинскэ эмхи зургаанууд муу бэшээр ажаллаа юм.

Соведэй депутадууд, саг үргэлжын комиссинууд, депутадуудай бүлэгүүд болон постнуудай гэшүүд эдэбхи үүсхэлтэйгээр хүдэлнэ. Хүдөө ажахын талаар саг үргэлжын комиссиие колхозой зоотехник Б. О. Ламажапов ударидадаг юм. Энэмнай депутадайнгаа уялгые үнэн сэхээр дүүргэжэ ябаhан алдартай. Тэрэнэй үүсхэлээр саг үргэлжын комисси hайнаар хүдэлдэг. Тодорхойлон хэлэбэл, хүдөө ажахые хүгжөөлгын бүхы шухала асуудалнууд тус комиссиин онсо анхарал доро байдаг. hү, мяха тушааха түсэбүүдэй дүүргэлтэ, хабарай тарилгада болон үбhэ хуряалгада бэлэдхэлэй ябаса тухай гэхэ мэтэшэлэн шухала асуудалнуудые заседани дээрэ тэдэнэр хаража үзэдэг, дутагдалнуудые усадхаха тушаа хэмжээнүүдые хараалhан лэ байдаг.

«Совет бүхэндэ саг үргэлжын комиссинууд хүдэлдэг гээшэ. Тиимэhээ манай экономическа ажабайдалай hудаhые тэдэнэй саг үргэлжэ барижа байхые түйлаха хэрэгтэй. Арадай ажахын эрилтэ хэрэглэмжэнүүдтэ саг соогоо харюусаха, Соведүүдэй, тэдэнэй гүйсэдхэхэ зургаануудай экономическа үндэhэ баримтатай шиидхэбэринүүдые абахадань туhалха, эдэ шиидхэбэринүүдые дүүргэлтые саг үргэлжэ хинаха ёhотой бшуу», — гэжэ КПСС-эй ЦК-гай апрелиин (1984 он) Пленум дээрэ нүхэр К. У. Черненко зааhан байна. Бидэнэр саг үргэлжын комиссинуудайнгаа хүдэлмэриие саашадань улам hайжаруулха эдэбхижүүлхэ зорилготойгоор зарим тэды хэмжээ ябуулгануудые хараалаад байнабди.

Депутадуудай хоёр бүлэгнай мүн лэ hайнаар хүдэлнэ. Нэгэ бүлэгынь колхозой ветеринарна врач У. Р. Буянтуева, нүгөөдыень фельдшер Т. Ф. Моксоева хүтэлбэрилдэг юм. Жэшээлхэдэ, хоёрдохи — Боро-Голой депутадуудай бүлэгэй туhаламжаар үсөөхэн үхибүүдэй hураха эхин hургуули, хоёр байратай нэгэ гэр бариха, үйлсэнүүдээ заhабарилха тухай асуудалнууд зүбөөр шиидхэгдээ hэн.

Колхозой гүрэндэ мяха, hү, нооhо тушааха талаар арбан нэгэдэхи табан жэлэй гурбан жэлэй, мүн байгша оной нэгэдэхи кварталай түсэбүүдые болзорhоонь урид дүүргэхэ хэрэгтэ манай сомоной Соведэй депутадуудай оруулhан хубита бии гэжэ онсолхо байнаб.

Соведэй гүйсэдком hуурин тосхонуудаа болбосон түхэлтэй болгохо асуудалда горитой анхарал хандуулна. Энэ асуудалаар колхозой түб hууричай ажалшадай хамтын суглаае зарлажа, Мухар-Шэбэрэй районой Хушуун-Үзүүрэй сомсоведэй ажалшадай үүсхэлые халуунаар дэмжэхэ, 1984 оной экономическа болон социальна хүгжэлтын түсэбүүдые болзорhоонь урид дүүргэхэ, тэрэ тоодо илангаяа hуурин тосхонуудта болбосон түхэлтэй болгохо гэлсээбди. Тиигээд энэ асуудалаар манай ажалшад район дотороо түрүүшээр эдэбхи үүсхэл гаргажа, районой бусад hуурин тосхонуудай ажалшадта нээмэл бэшэгээр хандаа юм.

Иигээд тобшолходо, КПСС-эй ЦК-гай апрелиин (1984 он) Пленумэй, СССР-эй Верховно Соведэй сессиин шиидхэбэринүүдтэй зохилдуулан, нютагайнгаа Соведэй хүдэлмэриие улам hайжаруулхын түлөө үргэн хэмжээ ябуулгануудые хараалжа байнабди.

А. М. ИСАКОВ. Баунтын районой Усойско сельскэ Соведэй түрүүлэгшэ:

Манай сельскэ Соведэй харьяата газар дээрэ «Амалатский» совхоз оршодог юм. Ажахымнай интернациональна гэжэ суутай юм. Ушарынь, эндэмнай ород, буряад, эвенк, татар болон бусад яhанай хүнүүд олон ажаhуудаг. Дэлхэйн олон яhатан сугларжа, нэгэ бүлэ болон, эбтэй эетэйгээр ажаллажа байнабди.

1975 онhоо манай hуурин түбхинэжэ эхилээ. Шэнэ шэнэ барилганууд бодхоогдоо, ажахымнай социальна болон экономическа хүгжэлтэ, дэбжэлтэнь үргэдхэгдөө. Совхозоймнай хүдэлмэрилэгшэдэй байха хоёр байратай 39 гэр, соёлой томо байшан, сельсоведэй байшан, столово, больница, гараж, бани — эдэ бүгэдэ hүүлэй арбаад жэлэй туршада баригдажа, ашаглалгада үгтөө. Арбан нэгэдэхи табан жэлэй түгэс хүрэтэр пекарни байрын гэрнүүд бодхоогдохоор, хүүгэдэй саадые үргэдхэгдэхөөр хараалагдана.

hуурин тосхонуудаа болбосон түхэлтэй болгохо, талаар Зэдын болон Мухар-Шэбэрэй районуудай Соведүүдэй гаргаhан үүсхэлые дэмжэн, харша, хоос онуудые барижа, заhабарилжа, тэрэнээ шэрдэжэ, модонуудые hуулгаа hэмди. Соёлой байшангай дэргэдэ парк түхеэрээбди. Мүнөөшье, май hара соо айл бүхэн нэгэ нэгэ модо газаараа hуулгаха даабаритай юм. Манай райондо шииг нойтоной ехээр унадаг дээрэhээ, үйлсэнүүднай зунай сагта ходо доо шабартай байдаг. Тиимэhээ айл бүхэн өөhэд өөhэдынгөө газаагуур модон тротуар хэхэ гэhэн шиидхэбэри абаа.

Саашань экономическа ба социальна хүгжэлтын түсэбүүд тухай хөөрэхэ болоо hаа. 1983 — 1984 онуудай малай үбэлжэлгэ амжалтатайгаар үнгэржэ байна. Ажахымнай мяха, hүнэй шэглэлтэй юм. Эндэмнай 4 гүүртэ, hүнэй товарна нэгэ фермэ бии. Үбэлжэлгын эхилхын урдахана октябрь hара соо, баталан абаhан түсэбөөрөө ажалланабди. Малшадые худалдаа наймаанай, соёлой болон медицинын талаар hайнаар хангаха тухай хөөрэлдөөн саг үргэлжэ гаража байдаг. Манай Соведэй дэргэдэ байгуулагдаhан саг үргэлжын комиссинууд энэ хүдэлмэридэ анхаралаа ехээр хандуулна. Малай гүүртэнүүдээр ябажа концерт наада харуулха, эд бараа худалдаха хэрэгтэнь транспортын дутагдадаг ушар ехэ hаад ушаруулна. Совхозой хүтэлбэрилэгшэдэй туhаламжаар үгтэhэн ашаанай машинаар лэ тэдэнэр hарадаа 2 дахин малшадта хүрэхэ аргатай. Районой түбhөө медицинын хүдэлмэрилэгшэд hара бүри ерэжэ байдаг. Соведэймнай дэргэдэ 25 депутат тоологдодог. Тэдэнэй олонхинь мал ажалай хүдэлмэрилэгшэд болоно. Россошинско hү hаалиин фермын hаалишад, сельсоведэй депутадууд И. Т. Батуева, Т. Д. Дмитрова, Г. Л. Эрдынеева гэгшэд даалгагдаhан үнеэн бүриhөөнь hү ехээр hаажа, гүрэндэ тушаадаг. Арадай түлөөлэгшэд Е. А. Унаулова, Д. Г. Басаулов болон бусад hунгагшадайнгаа үгэhэн захяа заабаринуудые дүүргэхын түлөө эрмэлзэл ехэтэйгээр ажаллана. Совхозой ахамад инженер, сельсоведэй депутат П. Я. Убодеевай хүтэлбэри доро механизаторнууднай машина, техникээ заhабарилха хүдэлмэреэ саг болзор соонь эмхитэйгээр дүүргэв.

КПСС-эй ЦК-гай апрелиин Пленумэй шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө бидэнэр бүхы шадалаараа оролдохобди.

М. П. УРБАЕВА, Ахын районой Орлигой сомоной Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ:

1984 оной экономическа ба социальна хүгжэлтын түсэбүүдые болзорhоонь урид дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргэхэ талаар Мухар-Шэбэрэй районой арадай депутадуудай Хушуун-Үзүүрэй сомоной Соведэй ажалшадай гаргаhан үүсхэлые бидэнэр халуунаар дэмжэбэбди. Манай сомсоведэй харьяата газарта оршодог «Коммунизм» колхозой гэшүүд 1984 ондо габшагайгаар ажаллажа, арбан нэгэдэхи табан жэлэй дүрбэдэхи жэлэй даабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэхээр шиидэнхэй. Үнгэрhэн жэл мяха, hү үйлэдбэрилхэ социалис уялгануудаа амжалтатайгаар бэелүүлээ hэмди. Колхозой түрүүлэгшэ, сомоной Соведэй депутат Ж. Д. Самбяловай хүтэлбэри доро бэшэшье депутадууднай оролдосотойгоор хүдэлнэ. Тэдэнэй дундаhаа хонишон О. Б-Х. Иванова, hаалишан С. Ж. Хамаганова, механизатор С. Д. Хумаев, малшан С. С. Цыренов гэгшэдые дурдамаар.

Ниитын малай үбэлжэлгэ амжалтатай hайнаар түгэсэжэ байна. Малшадые худалдаа наймаанай, соёлой болон медицинскэ талаар хангалга зүбөөр эмхидхэгдэнхэй. Сомсоведэй депутат, фельдшер Елена Ламажаповна Ринчинова холын малшадай бэеын элүүр энхын түлөө хододоо оролдожо ябадаг. Худалдаа наймаанай, хүн зоной ажаhуудалай хэрэглэмжэ хангалгын, соёлой хүдэлмэрилэгшэд малшадай байрануудаар саг үргэлжэ ябажа, өөhэдынгөө уялгата даабаринуудые дүүргэдэг байна.

Манай нютагуудые тойроод хуу хада уула, ой модон юм. Гэбэшье бидэнэр тосхон соогуураа, үйлсэнүүдэй захаар мододые таринабди. Айлнуудай газаагуур харшануудые хэхэ хүдэлмэри үргэлжэлhээр. Нютагаймнай сагай уларилай хүйтэн дээрэhээ овощой ургадаггүйнь хэндэшье мэдээжэ, мүн эдэниие ехээр зөөхэшье аргагүй гээшэбди. Ушар иимэhээ бидэнэр теплицэнүүдые бариха гэhэн шиидхэбэри абаабди. Энэ hанамжыемнай нютагайхиднай халуунаар дэмжээд, туhалалсана. hурагшадшье шадаха зэргээрээ хамhалсана. «Коммунизм» колхоздо hаяхан ажалай ба амаралтын лагерь түхеэрээбди. hургуулиин үхибүүд эндэ амарха зуураа ажахыда туhалалсаха аргатай. Хониной нооhо хайшалалгын, үбhэ тэжээл бэлэдхэлгын үедэ hурагшад колхоздоо горитой туhа үзүүлдэг юм.

Иигэжэл хамтын хүсөөр, бултанай оролдолгоор нютагайнгаа экономическа ба социальна хүгжэлтые саашадань үргэдхэхэ хүдэлмэриеэ бүри эршэтэйгээр, дэлисэ ехэтэйгээр үргэлжэлүүлхэ гэhэн зорилго урдаа табинабди. Тиигээл hаа, КПСС-эй ЦК-гай апрелиин (1984 он) Пленумэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлгэдэ өөhэдынгөө хубитые оруулжа шадахамнай лабтай.

...жабайдалдаа адли эрхэтэй болохо эрилтэ ...Тонкогой «Хибия» парк соо ажалша эхэ... Тэрэндэ гурбан мянга ...забайдалсаа. Үйлдбэри дээрэ, интыигээ ... адли бэшэ эрх» байдал усадхаха эрилтэ ...табиба.

...ЭЭРЭ: Тонкодо болоhон манифестацида ха-...нууд митингдэ ошожо ябана.

ТАСС-ай фотохроника.

МАЙН НЭГЭНИИЕ УГТУУЛАН

ЛИССАБОН. Ажалша Португали Майн нэгэнэй hайндэрые үргэнөөр тэмдэглэхые бэлдэжэ байна. Португалиин ажалшадай бүгэдэ ниитын конфедерациин — интерсиндикалай уряагаар бүхы орон дотор жагсаалнууд, митингнүүд үнгэргэгдэжэ, искусствын түрүү үзэлтэй ажал ябуулагшадай концертнүүд табигдана, спортын мүрысөөнүүд болоно.

Ороной томо ехэ профсоюзай нэгэдэлэй хүтэлбэрилэгшэдэй журналистнуудта мэдээсэhэнэй ёhоор, энэ жэлдэ Майн нэгэниие hайндэрлэлгэ эгээл олоной хабаадалгатай болохо байна. Эрхэнүүдэйнгээ түлөө, 1974 оной демократическа революциин туйлалтануудые хамгаалхын түлөө, эзэд баяшуулай харата ябуулгануудта эсэргүү, хүдэлмэригүйдэлгэ болон юумэнэй үнэ сэнгэй хүндэрэлгэдэ эсэргүү тэмсэлээ эршэдхэлгын hүлдэ тэмдэгтэйгээр Португалиин эгээлэй юрын хүнүүд Ажалшадай уласхоорондын hаналаа нэгэдэлгын үдэрые тэмдэглэжэ байна.

ХИЛЫН саанаhаа · ТАСС · АПН ·

ПРАВИТЕЛЬСТВО БУРИДҮҮЛХЫЕНЬ ДААЛГАГДАБА

БЕЙРУТ. Ороной шэнэ правительство буридүүлхыень Ливанай президент А. Жмайель элитэ мэдээжэ политическэ ажал ябуулагша, урдын премьер-министр Р. Караме гэгшэдэ даалгаба. Урда тээнь Р. Караме министрнүүдэй кабинедые юнэ дахин толгойлhон 'байгаа. Израилиин булимтаралгада эсэргүү, социальна ба политическэ үргэн ехэ хубилалтануудые бэелүүлхын түлөө тэмсэдэг ороной патриотическа хүсэнүүдые зэргэнүүдтээ нэгэдүүлдэг Ливанай национальна аршалан абаралгын фронтые 'байгуулха үүсхэл гаргагшадай нэгэн болоно.

Ливанай информационно агентствын мэдээсэhэнэй ёhоор, национальна эблэрэлгын правительство эмхидхэн буридүүлхэ зорилготойгоор Р. Караме зүбшэлэлгын хөөрэлдөөнүүдые хэнэ...

РЕЙГАН ХИТАДТА ЕРЭБЭ

ПЕКИН. США-гай президент Р. Рейган албанай хэрэгээр зургаан үдэрөөр эндэ ерэбэ. Гүрэнэй секретарь Дж. Шульц, бусад түсэй тушаалтад тэрээнтэй хамта ябалсана.

Пекинэй Тяньаньмэнь 'гэжэ түбэй талмай дээрэ США-гай президентые угталгын ёhололдо КНР-эй түрүүлэгшэ Ли Сяньнянь хабаадаба.

ВАШИНГТОН. Рейганэй албанай хэрэгээр Хитадта ерэhэнтэйнь дашарамдуулан, американ хэблэл материалнуудые толилно. Хитадтай тогтооhон харилсаа холбоондо политическэ 'ба экономическа хэдэ хэдэн асуудалнуудые США-гай шиидхэхээр хараалжа байhан дээрэhээ тэрэ эндэ ерэбэ гээд тэмдэглэгдэнэ. Зүүн-Урда Азида Пекинэй баримталан бэелүүлдэг хараа шэглэлые hамбаашалжа, Алас-Дурна зүгтэ Холбоото Штадуудай бэелүүлжэ байhан 'США — Япон — Урда-Корей гэhэн сэрэгэй бүлэглэлдэ Хитадые эдэбхитэйгээр хабаадуулхые Вашингтон оролдоно. Энээнтэй дашарамдуулан, Эй-би-си гэжэ телекомпаниин тэмдэглэhэнэй ёhоор, Хитадай хүтэлбэрилэгшэдтэй хөөрэлдэхэ үедөө Советскэ Союзда «зүрюу харилсаа холбоо тогтоохо 'шухала байhан тухай» хөөрэлдөө Рейган хэхэ байна. Американ-хитад харилсаа тогтоохо шухала байhан тухай хэлэхэдээ, эдэ холбоо барисаан Советскэ Союзда зүрюу харша шэглэлтэй байха ёhотой гэжэ ойлгуулхые оролдоhон байгаа гээд Си-би-эс гэдэг 'телекомпани дамжуулна.

«Вашингтон пост» газетын бэшэhэнэй ёhоор, байгаалиин айхабтар ехэ нөөсэ баялигай үшөөл шэнжэлэгдээгүй байhан, 1 миллиардhаа дээшэ хүн зонтой энэ орондо ехэ юумэ худалдаха бэшэ аа гүбди гэжэ США ехээр этигэн найдана.

Ноябрь hарада США-да үнгэргэгдэхэ президентын hунгалта дээрэ дахинаа hунгагдахые туйлаха 'гээшэ Рейганэй энээгүүр дэншэлгын гол зорилгонуудай нэгэниинь болохо ёhотой. «Мэнэ hаяхан хараалай муухайгаар харааhан правительстваа hайнаар хандажа байhанаа элирхэйлэн харуулхые Рейган оролдохо байха», — гэжэ Эй-би-си гэдэг телекомпани тэмдэглэнэ.

ХАНОЙ. Президент Рейганэй албанай хэрэгээр Хитадта ерэлгэ хадаа Сагаан байшангай эзэнэй «коммунизмда эсэргүүгээр соносхоhон хэрээhэтэ шэнэ добтолгын» шатануудай нэгэниинь болоно гэжэ «Нян зан» газетэ сэгнэнэ.

Американ президент өөhэдынгөө аша туhын зорилгонуудые бэелүүлхэ ехэ хараа түсэбтэйгөөр Пекин ерэбэ.

УЛААН-БААТАР. Р. Рейганэй албанай хэрэгээр Хитадта ерэлгэ гадаадын политическэ, номнолой зорилгонуудтай 'байна гэжэ «Үнэн» газетэ тэмдэглэнэ. Сагаан байшангай эзэн «дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангаха» гэhэн зорилготойгоор Пекиндэ ерээ бэшэ. Алас-Дурна зүгтэ, Номгон далай дээрэ США-гай табижа байhан стратегическэ түсэбүүдтэ Хитадай хараа бодол хэрэглэхые hанаашална. Жэшээнь, Хитадай хүтэлбэрилэгшэдтэй хамта «Корейн асуудал» гэдэгые зүбшэн хэлсэхые Рейган түсэблэнэ. Корейе хубаарилгые саашадаашье үлөөхэ, Корейн хахад аралай урда хубида американ сэрэгүүдые байрлуулха талаар Хитадhаа зүбшөөл абахые тэрэ оролдоно. 'Американ сэрэгүүд СССР-эй, МНР-эй, КНДР-эй, мүн КНР-эй аюулгүй байдалда уршаг тойбо татаха байна.

Дүлэтэ жэлнүүдэй баатарнууд

АГУУ ИЛАЛТЫЕ ШЭРЭЭЛСЭҺЭН...

Дайнай урдахана, дүшөөд онуудта, эдирхэн наһаяа гүйсэһэн хүбүүд, басагад Буряад ороной үргэн дэлюун нютагуудта түбхинэһэн колхозуудайнгаа полевой стануудта сугларжа, хамтынгаа ажалда хүхюу зугаатайгаар хүдэлдэг бэлэй. 1941 оной хабарай тарилгын үе. Хамтын байра. Ниитын эдеэ хоол.

Орооһоной тоог дээрэ гар триерээр (орооһо сэбэрлэдэг оньһон машина) үрэһэнэй орооһон сэбэрлэгдэхэ. Зарим-ман арилгагдаһан аяр шарахан шэниисэ хоорбо соо эюулээд, тарилга хэжэ ябаһан паар мориной сеялкэдэ тэргээр шэрэжэ абаашаха. Нүгөөдүүлынь газар хахалха, хара паар борнойлжо, тарилга хэхэ газар бэлдэхэ, баһа һүниндөө моридоо манаха даа. Юрэдөөл, хүдөөгэй хүнэй ажал барагдаха һэн гү...

Үдэшэндөө хамтын байрада шог зугаа, наада энеэдэн дэлгэрхэ.

Үдэшын, һүниин сүүряанда уянгата дуунууд зэдэлхэ...

Хүнэй хүбүүн хүшэтэйхэн,
Хүүхэн дүрын буляагаа...

Басагадта гасуулһан, халдажа ядаһан хүбүүд дуулалдаха.

Доодохон Худамнай
долгитойхон,
Дугы табихань бэрхэтэй.
Дурлаһан гансам дошхонхон,
Дурынь буляахань бэрхэтэй...

...Хэжэнгын Доодо-Худанай сомоной Худанай Үртөө нютагта Ворошиловай нэрэмжэтэ томохон колхоз байһан. Тэрэ үедэ арбан наймаяа гүйсэжэ ябаһан Чимитцырен, олон нүхэдтэйгөө хамта, колхозойнгоо ажал хэлсээд лэ ябажа байгаа бэлэй.

Арад зоной амгалан тайбан ажалые, байдал һуудалые, залуушуулай үнжэгэн инаг дурые таһалдуулһан харата муухай фашистнууд 1941 оной зун Эхэ орондомнай, ээрхэг түримхэйгөөр добтолон орожо, шуһа нёлбоһо урадхуулаа бэлэй. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда түрэл Коммунис партиин уряагаар совет арад зон хэрэм шэнгеэр бодоо, жагсаа һэн.

Дайнай эхилэмсээр сэрэгэй эхин шатын бэлэдхэлые бүгэдэ ниитын гараха тушаа Гурэнэй оборонын комитедэй захиралта гараа һэн. Олон залуу хүбүүд ажалаа хээд лэ, сельсоведэй дэргэдэ амаралтын үдэрнүүдтэ тусхай, тон хуряангы программаар сэрэгэй устав, ородой винтовко, противогаз үзэдэг, добтолго болон хамгаалга хэжэ һурадаг бэлэй. Иимэ бэлэдхэл гараһан олон нүхэдтэеэ хамта армида татагдажа, Чимитцырен Найданов 1942 оной эхеэр Шэтэдэ богони болзорто радистнарай курса дүүргэээд, Забайкальска фронтдо албаяа хэжэ эхилһэн юм. Тэндэ морин сэрэгэй деподо моридые бэлдэжэ 500 унаае вагондо ашажа, баруун фронт ябуулалсаһан байна. Удаань, тэндэһээ августда олон сэрэгшэд баруун фронт эльгээгдэбэ. Тэрэ тоодо Чимитцырен Советскэ Союзай Маршал Иван Христофорович Баграмянай командалдаг Калининска фронтын 381-дэхи стрелково дивизиин, 1261 ябаган сэрэгэй полкын, минометно батальоной 3-дахи ротодо дайшалхы замаа үргэлжэлүүлбэ. Тэдэнэй часть ородой агууехэ уран зохёолшо Л. Н. Толстойн ажаһууһан Ясная Поляна тосхондо байрлаа һэн. Тэндэ нютагайхид Алагуй Солхонов, Чимитцырен Цыренов гэгшэдтэй сугтаа ябаһан юм.

1942 оной ноябриин эхеэр Великие Луки хото шадар манай сэрэгэй командовани ехэ добтолго эмхидхээ юм. Энэ тулалдаанай үедэ дайсанай үхэр буугай һомоной сэсэрдэһэн минометчик Найдановай баруун гарыень шархатуулһан байна. Элдэб госпитальнуудые дамжажа, найман һара аргалуулаад, гарынь тохиршог боложо эдэгэбэ. Тиимэһээ тэрэ тылдэхи тусхай 105-дахи строевой ротодо 1943 оной июльһээ албаяа үргэлжэлүүлхэ баатай болоо һэн.

Фронт эльгээгдэхэ буу зэбсэгүүдээр, солдадай хубсаһаар, эдеэ хоолоор ашагдаһан эшелонуудые сэрэгшэ Найданов фронт хүрэтэр оло дахин үдэшэлсэһэн юм. Гушаад товарна вагон сэрэгэй нэгэ эшелон болодог һэн. Долоо найман сэрэгшэ ээлжээгээр 4—5 вагон харууһалжа, эшелониие дааһан офицерэй мэдэлдэ ябаха. Тиихэ зууране фашис «харсаганууд» эшелониинь обёоржо, ябадал дундань ходо бомбодохо юм. Гэбэшье байлдаанай газарта тон шухала хэрэгтэй ашаанууд саг соогоо фронтдо хүрэгшэ һэн.

Ингэжэ дайнай фронтнуудые һомо хэрэгсэлээр таһалгаряагүй хангалсаһан сэрэгшэн Чимитцырен Найданов Агуу Илалтые шэрээлсэһэн байха юм.

Чимитцырен Найдановай үбсүүе олон тоото медальнууд шэмэглэдэг. Гэбэшье тэрэ «Эрэлхэг зоригой түлөө» медаляа эгээл үнэтэй гэжэ тоолодог. Юуб гэхэдэ, тэрэ медаль Великие Луки шадар болоһон тулалдаанда түрүүшын баатаршалга гаргаһанайнь түлөө үгтэһэн ха юм.

Дайнай һүүлээр нүхэр Найданов хорёод жэлдэ һургуулиин завхозоор, удаань ажалай багшаар ажаллаа. Һүүлэй хорин жэлдэ таһалгаряагүй «Госкомсельхозтехникын» Хориин районой нэгэдэлдэ модошо дарханаар хүдэлнэ. Шэн габьяата ажалайнгаа түлөө Хүндэлэлэй олон тоото грамотануудаар шагнагданхай.

Мүнөө тэрэ пенсиин наһанда хүрэбэшье, ажалаа орхиногүй. Урданайхидаал адли үнэн сэхээр хүдэлнэ, залуушуулай, илангаа һургуулиин һурагшадай дунда сэрэгэй-патриотическа хүдэлмэри ябуулгада эдэбхитэйгээр хебаадалсаһан зандаа.

Ж. БАДМАЕВ,
хүдөө бэшэгшэ.

Нютаг нютагай һонин

УЛААН ТУГТА ХҮРТЭБЭ

Һаяхан республикын ажалшадай ажаһуудалай хэрэгсэлэй эд бараа гаргадаг предприятинуудай болон нэгэдэлнүүдэй хоорондын социалис мүрысөөнэй 1984 оной нэгэдэхи кварталай дүнгүүд согсолгодобо. Тиин сөөлэй-ажаһуудалай ба ажахын хэрэглэлэмжын эд бараа гаргахын нэгэдэхи кварталай түсэбөө 102,8 процент дүүргэжэ, тэдэниие худалдаа наймаанай организацинуудта хүргэхэ түсэбөө 100,3 процент дүүргэһэн Улаан-Үдын пивобор бүтээлгын нэгэдэлэй коллектив нэгэдэхи һууринда гараһанда тоологдожо, КПСС-эй обкомой, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, облсовпрофой ба ВЛКСМ-эй обкомой дамжуулгын Улаан тугта хүртэбэ.

Тус коллективтэ гаргаһан эд бараан шанарай эрхим сэгнэлтэдэ хүртэһэн байна.

Манай корр.

ТҮРҮҮ ҺУУРИДА ГАРАБА

Түмэрэй хаядаһануудые суглуулха, тэрэниие бүридхэн тушааха талаар республикын районуудай хоорондын мүрысөөнэй 1984 оной нэгэдэхи кварталай дүн согсолгодоо. Тиин түмэрэй хаядаһа суглуулан тушааха түсэбөө 310 тоннор үлүүлһэн Хлагтын район түрүү һуурида гараһан байна. Тус райондо КПСС-эй обкомой, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба 'облпрофсоведэй дамжуулгын Улаан туг 400 түхэриг мүнгэн шантайгаар барюулагдаба.

Манай корр.

Северомуйскын дунда һургуулида харин хэлэнэй багша Э. Б. Ладыка интернациональна хани барисаанай талаар ехэ хүдэлмэри ябуулдаг. Эльвира Борисовна союзна республикануудай национальна хубсаһа бэлдэнэ (зураг дээрэ).

В. ПЛУТТЫН фото.

...ТААНАДАА ХҮЛЕЭНЭБДИ!

Байгша ондо СССР-эй Зэбсэгтэ Хүсэнүүдтэ уялгата албаяа хаахэ мордохо залуушуулай үдэшэлгэдэ зорюулагдаһан баяр ёһолой уулзалга Ильинка тосхондо болобо. Сэрэгэй албанда мордохоёо байһан комсомол хүбүүд Эсэгэ ороноо хамгаалһан Агууехэ дайнда наһа бараһан нютагайнгаа сэрэгшэдэй хүшөөндэ баглаа сэсэгүүдые табиба.

Һүүлээрнь Сэлэнгын мэдоной блазын Сөөлой ордон соо Ирина Филипповагай бэшэһэн «Баатаршалгада зүрхэ сэдьхэлээ үгыш!» гэһэн повестиин удхаар залуушуулай үдэшэ үнгэргэгдөө. Сэрэгэй албанда мордохо хүбүүдтэй болоһон уулзалгада хилын хаяу лшан ябаһан нютагаймнай хүбүүн Николай Петровой эхэ — М. З. Петрова ерэжэ, Эхэ оронойнгоо нангин хилые баатар ёһоор хамгаалһан хүбүүнэйнгээ ажабайдал болон тэрэнэй эрхэлэл зориг тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгэбэ.

Энэдэ Таловкын түмэр-бетон хэрэглэлнүүдые хэдэг заводой профкомой түрүүлэгшэ Н. И. Чечеланов, В. Б. Ковалев, сэрэгэй албанда мордохоёо байһан хүбүүдэй эхэ Н. Д. Богданова гэгшэд үгэ хэлэхэдээ, нютагайнгаа хүбүүдые хүндэтэ, уялгата албаяа үнэн сэхээр дүүргэжэ ерэхыень уряалһан байна.

Партиин болон дайнай ветеран А. А. Щербаков зал руу Улаан туг оруулхадаа ингэжэ хэлэбэ: «Бидэнэрэй дайшалхы хэрэгүүдые үргэлжэлүүлэгшэд, совет арадайнгаа амгалан тайбан ажабайдалые нюдэнэйнгээ сэгэй мэтээр гамнажа, хамгаалжа ябахыетнай хүсэнэбди!» Үбгэжөөлэй ингэжэ хэлэхэдэнь, зал дотор нэрьемэ альга ташалгаан зэдэлшэбэ.

Нютагай олон тоото эмхи зургаануудай, предприятинуудай түлөөлэгшэдэй хамтын хүсөөр бэлдэһэн һонирхолтой программатай концерт үдэшэ орой болоо. Илангаа бамбагадай гүйсэдхэһэн «Таанад хүбүүднай, албаяа хэгты, таанадаал бидэнэртнай хүлеэнэбди! гэһэн ород арадай мэдээжэ дуун суглараг-шадай зүрхэ, сэдьхэл халяагаа.

А. АЛИЗАДЕ.

Прибайкалиин район.

ХҮНДЭТЭ ШАГНАЛДА ХҮРТЭБЭ

«Ниитын гурим сахиха арадай һайн дуранай дружинануудай байгуулагдаһаар 25 жэлэй ойдо» гэһэн тогтоол байгша оной январиин 24-дэ КПСС-эй ЦК-гай Политбюро баталан абаһан юм. Ажалшадай үүсхэлээр эмхидхэгдэһэн арадай һайн дуранай дружинанууд партийна, совет органуудай хүтэлбэри доро орон дотор ниитын гурим сахилгада ехэ хубитала оруулна гэжэ энэ тогтоол дотор тэмдэглэгдэнэ.

Республика дотор 2 мянгаһаа үлүү хүнэй хабаадалгатай 200 шахуу оперативна комсомольско отряд тоологдоно. Комсомолой комитедүүдэй ба арадай дружинануудай штабуудай хүтэлбэри доро эдэнэр бага наһанай үхибүүдэй харууһагүй ябалгые, залуушуулай дунда хуули хазагайруулгые һэргылдэг, мүн «хүндэ хүшэр» гэжэ тоологдодог эдиршүүлтэй хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулдаг юм.

Үргэн ниитэдэ мэдээжэ болоһон дружиннигууд олон. Жэшээлхэдэ, Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой С. Орешковэй нэрэмжэтэ оперативна комсомольско отрядай командир Юрий Константинович Топский тухай онсолон хөөрэлтэй. Энэ хүмнай бүхы наһаяа түрэл заводтойгоо холбонхой юм. 16 наһандаа эндэ ерээд, хүдэлмэришэнөөр, слесареэр хүдэлөө һэн. Удаань сэрэгэй албанда татагдаа һэн. Хүндэтэ уялгаяа дүүргээд, дахинаа бусажа ерээд хүдэлхэдэнь, цехэй комсомолшууд тэрэниие өөрынгөө ударидагшаар һунгажа абаһан байха юм. Нүхэдэйнгөө найдал тэрэ дүүрэн харюулаа һэн. Цехэй комсомолой организаци завод соогоо нэгэнтэ бэшэ түрүү һуури эзэлдэгээрээ шалгардаг болоһон байна. Ю. К. Топский хүдэлмэришэн-залуушуулай 6-дахи һургуули, удаань үйлэдбэриһөө һамшангүйгөөр техникум дүүргэһэн намтартай. Тиихэ зуураа, ниитын хүдэлмэридэ саг үргэлжэ урагшаа һанаатайгаар хабаададаг һэн. Ажалдаа, ниитын хүдэлмэридэ ходо шалгардаг Юрий Топский 1967 ондо Коммунис партиин гэшүүндэ абтаһан байна. 1959 ондо үйлэдбэриин түрүүшүүлтэй хамта тэрэ заводой арадай һайн дуранай дружинын бүридэлдэ оролсоһон юм.

Эмхидхэлшын ехэ бэлиг, шадабаритай, харюусалга ехэтэй Ю. К. Топский коллективэйнгээ иимэ үндэр этигэл найдабарида хүртэһэн байна бшуу. Дружинын үүргые дээшэлүүлхын, гэшүүн бүхэниие эдэбхижүүлхын тула тэрэ оролдодог. Оперативна комсомольско отрядай командирай тэмдэглэһэнэй ёһоор отрядай гэшүүд үзэл сурталай-политическэ талаар үргэн ехэ мэдэсэтэй болонхой. 42 хүнһөө бүридэһэн энэ отряд һүүлэй жэлнүүдтэ городой һайн дружинануудай хоорондо дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ ходо түрүү һуури эзэлнэ. Ю. К. Топский урдаа табиһан зорилгодоо заатагүй хүрэхэ гэһэн эрмэлзэлээ бусадта дамжуулжа шададаг. отрядта үгтэһэн даабаринуудые дүүргэхын тула ехэ оролдолго гаргадаг хүн даа.

Тус отрядта рейднүүдтэ саг үргэлжэ гаралгада, эдиршүүлэй дунда һэргылэмжын хүдэлмэри ябуулгада онсо анхарал хандуулагдана. Дунгүүдынь гэхэдэ, тэдэнэй үчастогто хуули буса ябалал ниитын газарта хулиган ааша гаргалга үсөөрөө юм.

Ю. К. Топский заводто хүдэлэгшэдэй, ЛВРЗ-гэй посёлогто ажаһуугшадай дунда совет хүнэй эрхэ, уялганууд тухай мэдэсэ дэлгэрүүлдэг, хуулиин наһанда хүрөөгүй эдиршүүлтэй хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулдаг. түрэлхидтэйнь харилсадаг байха юм. Гадна шефтээ абаһан һургуулинуудтай нягта харилсаа холбоотой.

Оперативна отрядай хүдэлмэри тухай Юрий Константинович парткомой заседани болон партийна сүглаанууд дээрэ, мүн жэл бүри үнгэргэгдэдэг арадай һайн дружинануудай конференцинүүдтэ тоосодог юм. Ю. К. Топскиин дружинада анхан байһан олон хүнүүд мүнөө дотоодын хэрэгүүдэй таһагуудта хүдэлдэг. Жэшээлэн нэрлэбэл, В. И. Чобеток, С. А. Приткое, П. И. Тугутов болон бусад болоно.

Ниитын гурим сахилгада габьяатай байһанайнь, гэмтэ ябадалтай тэмсэлдэ эдэбхитэйгээр хабаадаһанайнь түлөө СССР-эй Верховно Соведэй Президиум Юрий Константинович Топскиие—С. Н. Орешковэй нэрэмжэтэ оперативна комсомольско отрядай командирые «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденоор шагнаба.

Энэ үндэр шагнал хадаа ЛВРЗ-гэй дружиннигуудай милициин органуудтай суг ниитынгээ уялгые һайнаар дүүргэдэг байһые гэршэлнэ. Совет эрхэтэдэй нэрэ хүндые, зарим ушарта ами наһые, элүүр энхые хамгаалха гээшэ ёһотойл дэмбэрэлтэй хэрэг гэжэ эндэхи дружиннигууд тон зүб тоолодог.

А. КЛОЧИХИН,
Буряадай АССР-эй
МВД-гэй хүдэлмэрилэгшэ.

СПОРТ · Спорт · СПОРТ · Спорт · СПОРТ

ЗАНШАЛТА БОЛГОО ҺАА

«Бурятпромжилводстрой» трестын «Барилгашан» гэжэ шанда хүртэхын түлөө эдиршүүлэй дунда классическа барилдаагаар мүрысөөн Заречнэ дунда һургуулида үнгэргэгдэбэ. Оршон тойронхи һуурин тосхонуудай һургуулинуудай эдир спортсменүүд наһанай гурбан бүлэгөөр барилдажа, мэргэжэл шадабаряа дээшэлүүлһэн байна.

Трестын хүтэлбэрилэгшэдэй, профсоюзай комитедэй үүсхэлээр хоёр жэлэй урда тээ хүүгэдэй спортын 7-дохи һургуулиин отделени Заречный һууриндахи байшан гэрэй подвал соо нээгдээ һэн. Тэрэниие заһабарилжа, болбосон түхэлтэй болгохын тула ехэ юумэн хэгдэбэ. Хоёр жэлэй хугасаа соо һорилго хэхэдээ, Заречный, Степной, Сотниково тосхонуудай һургуулинуудай эдир спортсменүүдэй барилдаанай арга дүрэдэ ямараар һураһые энэ мүрысөөн элирхэйлэн харуулха зорилготой байгаа. Трестын хүдэлмэришэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй үхибүүд эдэ һургуулинуудта һурадаг юм.

Трестын барилгашад үхибүүдтээ спортын һайндэр эмхидхэбэ. Энэ һайндэрынь Заречный тосхондо нээгдэһэн һургуули соо болоо. Сэхыень хэлэхэдэ, мүрысөөн һайнаар эмхидхэгдэжэ, эдир барилдаашадта ёһотойл һайндэр болоһон байна.

Онсолходо, эдир барилдаашадай арга дүрэ нэгэн адли байна, эдир хүбүүд гоё һайхан арга дүрэ үшөөл һайнаар хэрэглэжэ шаданагүй, тэдэнэй олонхид бүхы арга хэбаяа харуулжа бирабагүй. гэжэ тэмдэглэлэй. Үшөө олохон хүбүүд партертэ эдэбхигүй һулаар барилдана. Эдэ бүхы дутуу дунданууд тренернүүд болон мэргэжэлтэд анхаралаа хандуулжа, шухала хэмжээнүүдые абаха аабза гэжэ һанагдана.

Костя Ванчугов, Валера Жигжитов, Чингиз Цыремпилов, Цыден Жамбалов, Женя Карнаев гэгшэд гоё һайханаар барилдажа, сугларагшадай магтаал һайшаалда хүртөө.

1966—1968 онуудта түрэһэн хүбүүдэй бүлэгтэ Ч. Цыремпилов («Урожай»), К. Ванчугов, А. Матюнов, Д. Дылгыров (бултадаа 7-дохи ДЮСШ-һаа) Б. Доржиев («Урожай»), Ц. Жамбалов, Ж. Халбазыков, Г. Крюков, Б. Цыденжапов (бултадаа 7-дохи ДЮСШ-һаа), С. Тайшихин (Шэнэ-Бэрээн) гэгшэд түрүү һууринуудые эзэлбэ.

Дундуур наһанай бүлэгтэ Г. Брылев (Шэнэ-Бэрээн), С. Гыбанов, П. Гордоев, Е. Карнаев, А. Болотов болон бусад (бултадаа 7-дохи ДЮСШ-һаа), С. Цыдыпов (Яруунa) гэгшэд шалгарһан байха юм.

Бага наһанай бүлэгтэ А. Шохоноев, Г. Молчанов, Б. Макаров, З. Бадмаев, С. Раднаев болон бусад илажа гараба.

Мүрысөөнэй дүнгүүдээр 7-дохи ДЮСШ-гай команда түрүү һуури эзэлжэ, дамжуулгын кубогаар шагнагдаа. Яруунын районой һурагшад — хоёрдохи, Загарайн районой түлөөлэгшэд гурбадахи һууринуудые эзэлһэн байна.

«Труд» болон «Спартак» бүлгэмүүдэй барилдаашад эмхидхэл муутай, жаяг журамгүй байһанаа харуулба. Мүрысөөнэй хоёрдохи үдэр эдэ командануудай түлөөлэгшэ ерэбэгүй. Тиигэжэ тус команданууд мүрысөөнһөө гаргагдашаһан байха юм. «Труд» болон «Спартак» бүлгэмүүдэй хүтэлбэрилэгшэд энэ хангалтагүй ушарые зүбшэн хэлсэжэ, зохихо хэмжээнүүдые абаха аабза гэжэ һанагдана.

Илагшад грамотануудаар, жетонуудаар шагнагдаа. Гоё һайхан арга дүрэтэй, илалта туйлахаа хүсэл эрмэлзэлтэй барилдаашад, тусхайлбал, В. Жигжитов, аха дүүнэр Цырен болон Цыден Жамбаловууд, К. Ванчугов, С. Оголев гэгшэд тусхай шагналнуудта хүртэбэ. Гриша Молчанов эгээл эдир хабаадагша гэжэ тоологдоһон байна.

Энэ мүрысөөнэй саашадаа заншалта болгогдожо, бусад хото городуудай спортсменүүдэй хабаадалгатайгаар үнгэргэгдэдэг болоо һаань, һайн һэн ха. Тиигэбэл тэрэ эдир барилдаашадай арга дүрые, мэргэжэл шадабарие дээшэлүүлгын һургуули болохо һааб даа.

А. МОЛЧАНОВ,
мүрысөөнэй ахамад судья.

ЕХЭ НААДАН

Дүрэ буляалдалгын барилдаагаар «Трудовые резервы» бүлгэмэй Түбэй соведэй түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн Улаан-Үдэдэ, «Труд» бүлгэмэй Спортын байшан соо үнгэргэгдэжэ байна.

12 союзна республикын 160 гаран барилдаашад энэ ехэ нааданда хабаадана. «Трудовые резервы» бүлгэмэй Россин, Грузиин, Узбекистанай, Украинын советүүдэй суглуулагдамал команданууд илангаа бэлигтэй бэрхэ барилдаашадһаа бүридэнэ. Тусхайлбал, эдиршүүлэй дундаһаа дэлхэйн чемпион, уласхоорондын классай спортын мастер Эльбрус Димуров (Ленинград) 82 килограммай шэгнүүртэ барилдана. Түрүүшын үдэр тэрэ хэдэн уулзалгада ядамаггүйгөөр илалта туйлажа, урагшаа дабшаһан байха юм.

Ленинградай тодо нарин механикын институдай 3-дахи курсын студент Петр Наниев манай республикын нийслэл хотодо ерэнхэй. СССР-эй арадуудай зунай VIII Спартакиадын, Европын ба дэлхэйн чемпион, спортын габьяата мастер П. Наниев мүрысөөндэ хабааданагүй. Ушарынь юуб гэхэдэ, тэрэ тусхай түсэбэй ёһоор май һарын тэн багта Красноярск хотодо үнгэргэгдэхэ СССР-эй чемпионадта һорилго бэлэдхэл хэжэ байна. Тэрээнтэй уулзахадамнай, ингэжэ хөөрэбэ:

— Буряад арадай национальна барилдаан тухай яһала ехэ юумэ дууланһанби. СССР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө 37-дохи мүрысөөнэй гурбан жэлэй урда тээ танай республикын нийслэл хотодо үнгэргэхэдэнь, түрүүшынхеэ ерээ һэм. Тиихэдэ бэлигтэй бэрхэ хүбүүдтэйтнай хибэс дээрэ түрүүшынхеэ хаба шадалаа туршаһан, бүри дүтөөр танилсаһан байгааб. Европын чемпионууд О. Алексеев Б. Будаев хоёрые бүри һайн мэдэхэб. Мүнөө эндэ Буряадай олохон барилдаашад онсо өөрын арга дүрэтэй байһанаа харуулна.

Үшөө тиихэдэ танай республикаһаа ороной суглуулагдамал командын гэшүүн Б. Будаевай дээшээ шэгнүүргэ (74 килограмм) ороһонниинь зүбшье ха гэжэ һананаб. Эндэ тэрэ СССР-эй чемпионадта илалта туйлажа, Олимпиадада хабаадаха суглуулагдамал командада кандидадаар абтаха аргатай бшуу.

Түбэй соведэй мүрысөөндэ манай республикаһаа спортын мастернууд Гэрэл Цындымеев, Геннадий Галсанов, Сергей Пашинский, мастерта кандидадууд Валерий Дашинимаев, Виктор Монсонов, Виктор Цэдашиев, Цыдып Иванов болон бусад илангаа һайнаар мүрысэнэ. Түрүүшын дүрбэнэй тоодо орогшод СССР-эй спортын мастерай хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэхэ байна. Тиимэһээ али бүхы шэгнүүртэ тэмсэл улам шангадана.

Б-М. ЖИГЖИТОВ.

ИЛАГШАД ТОДО...

Эхэнэрнүүдэй болон эрэшүүлэй дунда баскетболоор республикын түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн дүүрэбэ.

Эхэнэрнүүдэй дундаһаа «Труд» бүлгэмэй суглуулагдамал команда һайн һорилго бэлэдхэлтэй байжа, бүхы уулзалгануудтаа илалта туйлаа. «Спартак» бүлгэмэй түлөөлэгшэд — хоёрдохи, «Забайкалец» гэжэ спортын клубай баскетболист басагад гурбадахи шанда хүртэбэ.

Һёдондо жэл республикын чемпионууд болоһон «Буревестник» бүлгэмэй түлөөлэгшэд хангалтагүй бэлэдхэлтэй байжа, һүүлшын һуурида гараба. «Урожай», «Трудовые резервы» бүлгэмүүдэй, ЛВРЗ-гэй спортклубай командануудайшье мүрысөөндэ табяагүй байһаниинь халагламаар.

Эрэшүүлэй ... Зүүн Сибириин ... ска институдай ... мүрысэбэ. Зүрг... хабаадаһан бай...

Түрүүшын уулз... бүлгэмэй баск... «Трудовые резе... мэй командые ... вестник» — «З... БАМ-ай барилга... гые» шүүгээ. Св... сөөн бүри шан... үнгэрбэ. Тиигэж... ник», «Забайкалe... ринуудые эзэлһ... Бронзо медаль... хын түлөө уул... ай барилгашад ... гэмэй баскет... илаа.

Ц...
мүрысөө...

АРБАН ГУРБАДАХ...

«Спартак» бүлгэмэй областной совет һаяхан заншалта урилдаагаа үнгэргэбэ. Хүнгэн атледүүдэй урилдаанда Улаан-Үдэ хотын һургуули болон промышленна предприятинуудай, мүн бусад эмхи зургаануудай командануд хабаадалсаа. Энэ урилдаанда түмэр замай отделениин жара гаран наһатай инженер Михаил Иосифович Стопа, дүшэнһөө дээшэ наһатай эхэнэрнүүд болон республикымнай үниинэй мэдээжэ спортсменүүд, спортын мастернууд Андрей Бурлаков, Федор Капустин, Валерий Дарбаков гэгшэд хабаадалсаһан байна.

Үнгэрэгшэ жэлдэ ЛВРЗ-гэй спортын клубай түлөөлэгшэ, СССР-эй спортын мастер Владимир Дульянинов арбан хоёр километрэй зайе 34 минута 30 секунда соо гаталжа эрхимлэһэн юм. Харин энэ жэлдэ спортын мастер Виктор Трунев энэ зайгаа 34 минута 57 секунда соо гаталжа, түрүү һуури эзэлбэ. Хоёрдохи, гурбадахи һууринуудые Гусиноозерскын ГПТУ-гай багша Сергей Чеповских, Виктор Сальников (Гусиноозерск) гэгшэд эзэлһэн байна.

Эхэнэрнүүд ... гэй спортын к... лэгшэ Власова... ник» бүлгэмэй ... калец» клубай ... гэгшэд түрүү... һуурида гараа... сагадай дунда... һургуулиин 5-... һурагша Оля ... дахи, 49-дэхи ... дай һурагшад ... Оксана Терент... эрхимлээ. Хүб... 49-дэхи һургуу... шад Андрей Гу... ма Горчаков, ... диев гэгшэд ш...

Спортын ... дундаһаа Павел ... димир Кондако... Бурлаков, Вал... ков, Мария (... докия Алемасо... сад эрхимлээ.

Хабарай занш... сөөндэ олон ... дые хабаадуул... так» бүлгэмэй, ... заводой болон ... спортклубуудай ... дохи, 50-дахи ... дай командануу... гуудта хүртэбэ.

Н. ...

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи, хоёрдохи хуудаһануудта. К. У. Черненкын Х. Флоракистай уулзалга. «Серп и Молот» гэжэ Москвагай металлургическа заводой хүдэлмэришэдтэй нүхэр К. У. Черненкын уулзалга — ТАСС-ай материалнууд.

Гурбадахи хуудаһанда. Социализмын дэлхэйн системын байгуулагдажа эхилһээр 40 жэлэй ойдо. «Түүхын хуули ёһото шата» — АПН-эй статья. Хилын саа-һаһаа абтаһан мэдээсэлнүүд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. Нютаг нютагай һонин. «Сибириин үзэм» — В. Матвиевскиин фото-мэдээсэл. «Ой руу гансал биледээр ошохо» — хөөрэлдөөн. «Музейн айлшад» — М. Еотулугай корреспонденци. «Олон ондоо хэлэн дээрэ» — И. Рыжаковой корреспонденци. Спортын һонин. Соносхолнууд, мэдээсэлнүүд.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.40 — «Зарядкада зогсогты». 9.55 — «Будильник». 10.25 — «Советскэ Союзда алба хэнэб». 11.25 — «Үглөөнэй почто» — хүгжэмтэ дамжуулга. 11.55 — Литература, искусство болон архитектурын талаар 1984 оной Ленинскэ шангай лауреадууд. 12.55 — «Хүдөөгэй ажал хэрэгүүд». 13.55 — «Хүгжэмтэ киоск». 14.25 — «Аяншалагшадай клуб». 15.25 — СССР-тэ Польшын соёл культурын үдэрнүүд түгэсхэгдэбэ. Гүрэнэй дуу, хатарай «Мазовше» гэжэ арадай ансамблиин концерт. 16.55 — Залуушуулай ажалай хүмүүжүүлгын талаар ПТУ-гай предприятинуудай болон Магнитогорскын һургуулинуудай хамтын хүдэлмэриин дүй дүршэл тухай. 17.40 — «Тэмсэлэй: найдалай, байлдаанай, илалтын дуунууд». 18.35 — Хүндэ атлетикээр. Европын чемпионат, Испаниһаа дамжуулагдаха. 19.05 — Уласхоорондын шэнжэлэл. 19.50 — Мультфильм. 20.05 — Эстрадна концерт. 22.00 — «Время». 22.35 — «Эб найрамдал ба залуушуул». 23.10 — Хүгжэмтэ-эстрадна дамжуулга. 00.15 — Волейболоор уласхоорондын уулзалга. Эрэшүүл. СССР-эй ба Бразилиин суглуулагдамал команданууд. 00.45 — Шэнэ һонин.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Зарядкада зогсогты». 9.20 — «Красноярское Загорье» — баримтата фильм. 9.35 — Бүхэроссин ба бүхэсоюзна конкурснуудай лауреат. Ш. Амиров балалайка дээрэ наадаха. 10.00 — «Ород хэлэн». 10.30 — «Хүн — газарай эзэн». 11.20 — Белоруссиин телевидениин порграмма. 12.35 — «Онтохондо айлшаар». «Сказка о рыбаке и рыбке». 13.35 — Баримтата фильм. 13.50 — Футболоор СССР-эй чемпионат. СКА (Ростов-на-Дону) — «Динамо» (Минск) 2-дохи шата. 14.35 — «Манай корреспондентнүүд хөөрэнэ». 15.05 — «Москвагай ехэ шанда» хүртэхын түлөө буудалгаар уласхоорондын мүрысөөн. 15.35 — «Мэдээжэ аад, юрэ бусын юумэн». 16.35 — «Сердце Бонивура» — 4 серитэй уран һайханай фильм. 2-дохи сери. 17.40 Мультфильм. 18.00 — Баримтата фильм. 19.00 — Совет гайхамшагта гүйсэдхэгшэд — Ленинскэ шангай лауреадууд. 19.50 — Гүрэнэй ородой музей. Ородой графика. 20.15 — «Кино харагшадай анхаралда». 21.00 — «Амгалан нойрсогты, багашуул». 21...

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД. ИНДЕКС: 670000.

г. УЛАН-УДЭ ул. КАЛАНДАРИШВИЛИ, 23, редактор—2-50-96, приемная—2-54-54 зам редактора—2-68-08 зам редактора—2-62-62. отв. секретарь—2-50-52, секретариат 2-66-76, отделы: партийной жизни—2-34-05, пропаганды—2-56-23, промышленности и строительства—2-61-35, сельского хозяйства—2-64-36, 2-63-86, советского строительства и быта—2-69-58, культуры и школ—2-60-21, 2-57-63 информации—2-60-91, переводов—2-54-93, писем и селькоров—2-67-81, корректорская—2-33-61 выпускающие —2-35-95 отдел объявлений —2-65-54.

Республиканская типография Государственного комитета Бурятской АССР по делам издательств, полиграфии и книжной торговли г. Улан-Удэ, ул. Ленина, ... Н-03459. Заказ № 101. Индекс 0...